

Danskernes solvaner i den danske sommer 2014

- en kortlægning

Danskernes solvaner i den danske sommer 2014 - en kortlægning

Denne rapport er udarbejdet af Solkampagnens evalueringsenhed ved:

Christine Lind Behrens

- Analyse- og evalueringskonsulent, cand.scient.san.publ. (Folkesundhedsvidenskab)
- Ansvarlig kontaktperson for denne kortlægning – kan kontaktes på behrens@cancer.dk og tlf: 35 25 77 36)

Maria Kristine Hagelskær Meyer

- Praktikant, stud.scient.san.publ. (Folkesundhedsvidenskab)

Marie Pil Jensen

- Student, stud.scient.san.publ. (Folkesundhedsvidenskab)

Anne Sofie Christensen

- Analyse- og evalueringskonsulent, cand.scient.san.publ. (Folkesundhedsvidenskab)

Uddrag, herunder figurer, tabeller og kortere citater, er tilladt med kildeangivelse:

Behrens CL, Meyer MKH, Jensen MP, Christensen AS

Danskernes solvaner i den danske sommer 2014

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba) 2015

Kræftens Bekæmpelse

Forebyggelse & Oplysning

Strandboulevarden 49

2100 København Ø

Tlf: 35 25 75 00

Rapporten findes udelukkende i elektronisk form og er tilgængelig via

www.skrunedforsolen.dk

Forsidebillede: Colourbox

ISBN: 978-87-7064-267-5

Copyright©

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba)

Juni 2015

Alle rettigheder forbeholdes.

Forord

Kræft i huden har gennem en årrække været den hyppigste kræftsygdom i Danmark, og er det fortsat. Hvert år får mere end 15.000 danskere konstateret kræft i huden. Det anslås af Verdenssundhedsorganisationen, WHO, at op mod 90 procent af alle tilfælde af kræft i huden kan tilskrives uv-stråling fra den naturlige sol og fra solarier.

Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne har siden 2007 arbejdet for at forebygge kræft i huden ved at vise danskerne, hvordan de kan solbeskytte sig med skygge, solhat/tøj og solcreme. Skygge er det vigtigste og mest effektive solråd, men mange danskere bruger solcreme som primær solbeskyttelse. Derfor satte Solkampagnen i 2014 fokus på skygge med kampagnen "Flyt hyggen ind i skyggen" med stort fokus på digital dialog under sloganet #skyggehygge.dk.

Med denne rapport sætter Solkampagnen spot på danskernes solvaner i den danske sommer 2014. Sommeren 2014 var en varm og solrig sommer. Faktisk var den med mere end 730 solskinstimer den mest solrige danske sommer siden 1959. Hedebløgen til trods viser denne undersøgelse, at mere end 3 ud af 4 (77 %) af danskerne kom igennem sommeren herhjemme uden at blive solskoldet. Det gjaldt for ca. 70 % af danskerne tilbage i 2011. Det tyder således på, at danskerne for hvert år bliver stadig bedre til at omgås den danske sommervarmhed med omtanke.

Solkampagnen vil fortsat kommunikere solrådene til danskerne. De fleste danskere kender dem, men der er fortsat mange, der glemmer at følge dem eller vælger at solbade, når den danske sommervarmhed står højest på himmelen.

Peter Dalum, projektchef i Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne, juni 2015

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning.....	4
Konklusioner og anbefalinger	6
1. Indledning	7
Voksne danskernes solvaner i den danske sommer (15-64 år).....	10
2. Solbadning.....	10
3. Solskoldninger	14
4. Danskernes kendskab til solrådene og prioritering af dem.....	18
5. Danskernes brug af solrådene.....	24
6. Kendskab til uv-indekset	28
Børns solvaner i den danske sommer (0-17 år) – ifølge deres forældre.....	32
7. Børns solbadning.....	32
8. Børns solskoldninger.....	34
9. Børns brug af solrådene.....	35
10. Metode	39
Litteratur.....	42

Sammenfatning¹

Op imod 90 % af alle tilfælde af kræft i huden kan direkte tilskrives uv-stråling. Derfor er der et stort forebyggelsespotentiale i at inspirere danskerne til at omgås solen med omtanke. Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden igangsatte i 2007 kampagnen ”Skrud ned for solen mellem 12 & 15” (Solkampagnen), der har til formål at nedsætte danskernes udsættelse for uv-stråling.

I denne rapport kortlægges danskernes solvaner i den danske sommer 2014 samt udviklingen i danskernes solvaner i perioden 2007-2014.

VOKSNE DANSKERES SOLVANER I DEN DANSKE SOMMER (15-64 ÅR)

Solbadning²

3 % af danskerne udnyttede enhver mulighed for at solbade, mens 25 % solbadede ofte i den danske sommer 2014. Flere kvinder end mænd samt flere unge end ældre solbadede ofte eller udnyttede enhver mulighed for at solbade.

Andelen, der udnytter enhver mulighed for at solbade, er faldet fra 15 % i 2007 til 3 % i 2014.

Solskoldninger

Mere end hver femte (22 %) af danskerne blev solskoldet i den danske sommer i 2014. Der var flere unge end ældre, som blev solskoldet. Andelen, der solskoldes i den danske sommer, er faldet fra 30 % i 2011 til 22 % i 2014. Det vil sige, at der er 27 % færre danskere, der blev solskoldet i sommeren 2014 sammenlignet med sommeren 2011.

Danskerne blev oftest solskoldet i haven eller gården – og typisk, når de solbadede eller lavede havearbejde.

Danskernes kendskab til solrådene og prioritering af dem

Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne anbefaler, at man følger nedenstående solråd om sommeren i Danmark, når uv-indekset er 3 eller derover:

- 1) *Skygge (siesta): Søg skygge mellem 12 & 15.*
- 2) *Solhat: Brug solhat og tøj, der dækker krop, overarme og lår.*
- 3) *Solcreme: Brug solcreme med faktor 15 dér, hvor tøjet ikke dækker.*

24 % af danskerne kan uhjulpet nævne alle kampagnens tre solråd, mens 57 % kan huske dem alle tre, når de præsenteres for dem.

Solrådene er prioriterede således, at ”Skygge” er det vigtigste solråd, efterfulgt af ”Solhat” (hat og dækkende tøj) og dernæst ”Solcreme”. Hver fjerde dansker er klar over, at solrådene skal prioriteres i en bestemt rækkefølge, og 13 % af danskerne ved, at skygge er det vigtigste solråd.

Danskernes brug af solrådene

Skygge er det solråd, som flest danskere brugte ofte eller altid i den danske sommer 2014 (44 %). Lidt færre brugte solcreme (36 %), mens kun 27 % brugte dækkende tøj og kun 11 % brugte solhat ofte

¹ Kun statistisk signifikante sammenhænge beskrives som sammenhænge i rapporten. Læs mere om dette i Kapitel 10: Metode (side 39-41).

² Solbadning defineres som at ”ligge eller sidde i solen med kun lidt tøj på – for at blive brun”.

eller altid. Blandt både mænd og kvinder, var solcreme og skygge de mest benyttede solråd, men flere kvinder end mænd brugte skygge og solcreme, mens flere mænd end kvinder brugte solhat og dækkende tøj.

Kendskab til uv-indekset

Mere end 90 % af danskerne har hørt om uv-indekset, men kun 26 % ved, at det er ved et uv-indeks på 3 eller mere, at solbeskyttelse er nødvendig.

BØRNS (0-17 ÅR) SOLVANER I DEN DANSKE SOMMER– IFØLGE DERES FORÆLDRE

Børns solbadning

Knap hver fjerde (22 %) 12-17-årige solbadede ofte eller ved enhver mulighed i den danske sommer 2014. Det var især de unge piger, der solbadede.

Børns solskoldninger

8 % af de 0-17-årige børn blev solskoldet i den danske sommer 2014. Flere 12-17-årige end 0-11-årige blev solskoldet (14 % mod 5 %).

Børns brug af solråd

Solcreme var den mest anvendte form for solbeskyttelse blandt børn på 0-17 år. For alle solrådene gælder, at flere 0-11-årige end 12-17-årige benyttede sig af dem.

Konklusioner og anbefalinger

Konklusion

Andelen af danskere, der solskoldes om sommeren i Danmark, er faldet fra 30 % i 2011 til 22 % i 2014. Det er især de yngre danskere (15-39 år), der solskoldes om sommeren i Danmark.

Anbefaling

Selvom udviklingen går den rigtige vej, er det stadig mere end hver femte dansker, der solskoldes om sommeren i Danmark. Derfor bør Solkampagnen fortsat have fokus på området, så endnu flere solskoldninger forebygges fremover. Det er vigtigt, at en indsats overfor yngre danskere (15-39 år) prioriteres.

Konklusion

Haven er det sted, hvor flest danskere solskoldes – og både solbadning og havearbejde nævnes som aktiviteter, danskerne foretager sig, når de solskoldes.

Anbefaling

Det er vigtigt at kommunikere, at man kan blive solskoldet, når man opholder sig i solen midt på dagen uanset hvad man laver. Solbeskyttelse er nødvendigt, både når man solbader, og når man laver havearbejde.

Konklusion

Mange danskere kender et eller flere af de solråd som Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne anbefaler, men der er mange, der ikke ved, at solrådene skal prioriteres og således ikke er lige effektive. Skygge er det vigtigste råd, efterfulgt af solhat/tøj og dernæst solcreme.

Anbefaling

Det er stadig en væsentlig kommunikationsopgave at sætte spot på rækkefølgen af solrådene og inspirere danskerne til gode skyggehygge-aktiviteter.

Konklusion

De fleste danskere kender uv-indekset, men det er kun hver fjerde, der ved, at man skal beskytte sig, når uv-indekset er 3 eller derover.

Anbefaling

Det er vigtigt, at vi ikke kun kommunikerer, at uv-indekset findes, men også kommunikerer, hvordan uv-indekset skal tolkes og anvendes.

Konklusion

0-11-årige børn bliver bedre solbeskyttet og i mindre grad solskoldet end 12-17-årige børn.

Anbefaling

Det er positivt, at danske forældre er meget opmærksomme på at solbeskytte deres små børn, men det er vigtigt, at vi ikke glemmer de store børn. Solbeskyttelse er vigtigt gennem hele livet.

1. Indledning

I denne rapport kortlægges danskernes solvaner i den danske sommer 2014 samt udviklingen i danskernes solvaner i perioden 2007-2014. Rapporten fokuserer på solvaner blandt 15-64-årige, og de respondenter, der har hjemmeboende børn under 18 år, er også blevet spurgt til børnenes solvaner. Rapporten belyser udelukkende danskernes solvaner i den danske sommer 2014. Danskernes solvaner på solferie i udlandet og i solarier belyses i andre rapporter³.

Formålet med rapporten er at give offentligheden – herunder politikere og presse – en status på danskernes solvaner i den danske sommer anno 2014. Rapportens resultater anvendes desuden af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne til at planlægge den fremtidige kampagneindsats.

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed.

Baggrund

I Danmark har vi relativt få soltimer om året sammenlignet med lande, der ligger tættere på ækvator (Earth Forum, Houston Museum of Natural Science, 2013). De få soltimer betyder, at vi danskere længes efter solen i vinterhalvåret og derfor er tilbøjelige til at dyrke solen, når den endelig kigger frem i den danske sommer, eller når vi er på solferie i udlandet. Nogle danskere opsøger ydermere den kunstigt fremstillede uv-stråling i solarier.

Solens uv-stråling er god for os i mindre doser, men der er samtidig evidens for, at for meget uv-stråling er kræftfremkaldende. Det anslås af Verdenssundhedsorganisationen, WHO, at op mod 90 % af alle tilfælde af kræft i huden direkte kan tilskrives uv-stråling (Lucas et al., 2008).

Betegnelsen "kræft i huden" dækker over flere forskellige sygdomme, som kan inddeles i to hovedtyper:

- Modermærkekræft, der er den mest alvorlige form for kræft i huden.
- Almindelig hudkræft, der er den hyppigste form for kræft i huden. Betegnelsen dækker over både basalcelle- og pladecellekræft.

Både solskoldninger og livstidseksponering for uv-stråling har betydning for risikoen for at udvikle kræft i huden (Elwood & Jopson, 1997; Diepgen & Mahler, 2002).

Danskernes adfærd i solen afspejles i kræftstatistikkerne. Kræft i huden er i dag den hyppigste kræftform i Danmark (Engholm et al., 2014), og Danmark har nordisk rekord i forekomsten af modermærkekræft, når der tages højde for aldersfordeling og befolkningsstørrelse i de enkelte lande (Engholm et al., 2014).

Hvert år konstateres over 15.200 nye tilfælde af kræft i huden, hvoraf ca. 1.900 tilfælde er modermærkekræft. Ved udgangen af 2012 levede knap 148.000 danskere med en forudgående diagnose på kræft i huden, og det anslås, at 1 ud af 7 danskere vil få konstateret sygdommen, før de fylder 75 år⁴.

---

³ Alle rapporter fra Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne omhandlende danskernes solvaner i den danske sommer, på solferie i udlandet og i solarier kan findes på www.skrunedforsolen.dk → Forskning og evaluering → Rapporter.

⁴ Specialberegning af kræft i huden på NORDCAN-data baseret på Det Danske Cancerregister (Engholm et al., 2014)

Langt de fleste tilfælde af kræft i huden kan forebygges, hvis vi omgås solen med omtanke og beskytter os mod for megen uv-eksponering. Solkampagnen anbefaler at følge nedenstående prioriterede råd på solferier og i den danske sommer:

- 1) *Skygge (siesta): Søg skygge mellem 12 & 15*
- 2) *Solhat: Brug solhat og tøj, der dækker krop, overarme og lår*
- 3) *Solcreme: Brug solcreme med faktor 15 dér, hvor tøjet ikke dækker*

Derudover anbefaler Solkampagnen, at man følger endnu et råd:

- 4) *Sluk solariet: At man undgår alt brug af solarie.*

Sommervejret 2014

Den danske sommer er foranderlig, og danskernes soladfærd om sommeren påvirkes sandsynligvis af vejret. Det er dog ikke indlysende, hvordan danskernes soladfærd påvirkes af vejret. Man kan eksempelvis forestille sig, at folk oftere bliver solskoldet de år, hvor der er mange solskinstimer, da man har mulighed for at være meget i solen. Omvendt er det også muligt, at folk i højere grad bliver solskoldet i de somre, hvor solskinstimerne er sparsomme, fordi de så i højere grad vil opsøge solen, når den endelig er der. Sammenhænge kan samtidig afhænge af, hvornår på året, der er mest sol, om forårssolen er ekstra kraftig efter en lang og kold vinter, og om der er mange solskinstimer i weekender og ferier, hvor folk har mere tid til at være udenfor mellem kl. 12 og 15.

I Solkampagnens kortlægninger af danskeres solvaner indgår somrene 2007-2014⁵. For at illustrere forskellene i disse somre, er der set på to parametre: Gennemsnitstemperatur og antal solskinstimer i de tre sommermåneder: juni, juli og august⁶.

Tabel 1.1 Somrene 2007-2014.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit (2007-2012)
Temp., °C	16,2	16,4	16,2	16,3	15,9	15,1	16,1	16,8	16,1
Solskinstimer	579	721	700	645	573	621	720	736	662

Sommeren 2014 var den varmeste sommer og den med flest solskinstimer de seneste otte år. Antallet af solskinstimer lå langt over gennemsnittet for perioden 2007-2014 (736 solskinstimer sammenlignet med et gennemsnit på 662 solskinstimer). Sommeren 2014 var faktisk den fjerde mest solrige sommer siden sommermålingerne startede i 1920 (se www.dmi.dk).

⁵ Denne rapport bygger primært på data fra 2014, men data fra 2007-2013 inddrages i forbindelse med udviklingsanalyser. Rapporter fra 2008-2013 ses på www.skrunedforsolen.dk under "Forskning og evaluering" → "Rapporter". Data indsamlet i efteråret 2007 er ikke afrapporteret i en separat rapport, men indgår som udviklingsdata i alle nævnte rapporter samt i denne rapport.

⁶ Når danskerne i denne rapport spørges til deres solvaner i sommeren 2014, spørges de til månederne maj, juni, juli og august. I tabel 1.1. medtages kun månederne juni, juli og august, hvilket skyldes, at tallene fra tabel 1.1. kommer fra DMI, der udelukkende har inddraget de tre måneder i deres beregninger. Yderligere informationer om gennemsnitstemperatur og antal solskinstimer i somrene 2007-2014 kan findes på www.dmi.dk.

Definitioner

Solbadning

Solbadning defineres som at *”ligge eller sidde i solen med kun lidt tøj på – for at blive brun”*. Respondenterne blev præsenteret for denne definition, da de blev spurgt, hvor ofte de solbadede i Danmark i sommeren 2014.

Solskoldninger

Ved forbrændt/solskoldet forstås *”enhver form for rødme, ubehagelighed, smerte eller blære på huden, der varer længere end 12 timer efter ophold i solen”*. Respondenterne blev præsenteret for denne definition, da de blev spurgt, om de var blevet solskoldet i Danmark inden for de seneste 12 måneder.

Datagrundlag

Rapporten er baseret på data fra en elektronisk spørgeskemaundersøgelse blandt 2.047 danskere i alderen 15-64 år. Dataindsamlingen blev gennemført i september 2014 af konsulent- og analysefirmaet Epinion. Data er nationalt repræsentativt på køn, alder og region.

Solkampagnen har siden 2007 gennemført årlige målinger af 15-64-årige danskeres solvaner, hvilket gør det muligt at følge udviklingen i danskernes solvaner for perioden 2007-2014. Udviklingen belyses i denne rapport, hvor det er muligt⁷ og relevant. Det skal bemærkes, at data for perioden 2007-2013 var indsamlet, så det var overordnet repræsentativt på uddannelse. Det gælder ikke for data for 2014, hvilket man skal være opmærksom på, når man ser på udviklingstendenser. Når data fra 2014 vejes til at blive overordnet repræsentativt på uddannelse i udviklingsanalyserne (figur 2.3 og 3.3), ændres 2014-tallene imidlertid maksimalt med 1 procentpoint.

I rapporten præsenteres signifikante forskelle i forhold til køn, alder og region. Forskelle belyses ved χ^2 -tests, hvor der er valgt et signifikansniveau på 5 %.

For mere information om rapportens datagrundlag og metode – se rapportens kapitel 10: Metode.

Rapportens opbygning

Rapportens resultater præsenteres i to overordnede afsnit:

- 1) Voksne danskeres solvaner i den danske sommer (15-64 år) – kapitel 2-6
- 2) Børn og unges solvaner i den danske sommer (0-17 år) – ifølge deres forældre – kapitel 7-9

Hvert afsnit indeholder en række kapitler. I hvert kapitel præsenteres resultaterne først skriftligt og herefter grafisk i figurer.

⁷ Ændringer i spørgsmålsformuleringer over tid har gjort, at det ikke for alle variable er muligt at belyse udviklingen i hele perioden 2007-2014.

Voksne danskeres solvaner i den danske sommer (15-64 årige)

2. Solbadning

Solbadning defineres i denne rapport som at "ligge eller sidde i solen med kun lidt tøj på – for at blive brun". Respondenterne blev præsenteret for denne definition, da de blev spurgt, hvor ofte de solbadede i Danmark i sommeren 2014.

Solbadning er forbundet med en øget risiko for solskoldninger, som på længere sigt kan føre til kræft i huden (Oliveria et al., 2006; Elwood & Jopson, 1997; Dennis & Vanbeek, 2008).

Hvem solbader?

Figur 2.1

- 3 % af respondenterne udnyttede enhver mulighed for at solbade i sommeren 2014. 25 % solbadede ofte, men udnyttede ikke enhver mulighed. 33 % solbadede ikke.

Figur 2.2

- Flere kvinder end mænd solbadede. 74 % af kvinderne solbadede i en eller anden grad, hvor dette kun var tilfældet for 59 % af mændene.
- Solbadning er mere udbredt blandt unge end blandt ældre respondenter. Kun 20 % af de 15-19-årige solbadede slet ikke i sommeren 2014 sammenlignet med 39 % af de 50-64-årige.

Udviklingen i andelen af danskere som solbader

Figur 2.3

- Andelen af 15-64-årige danskere, der udnytter enhver mulighed for at solbade, er faldet fra 15 % i 2007 til 3 % i 2014.

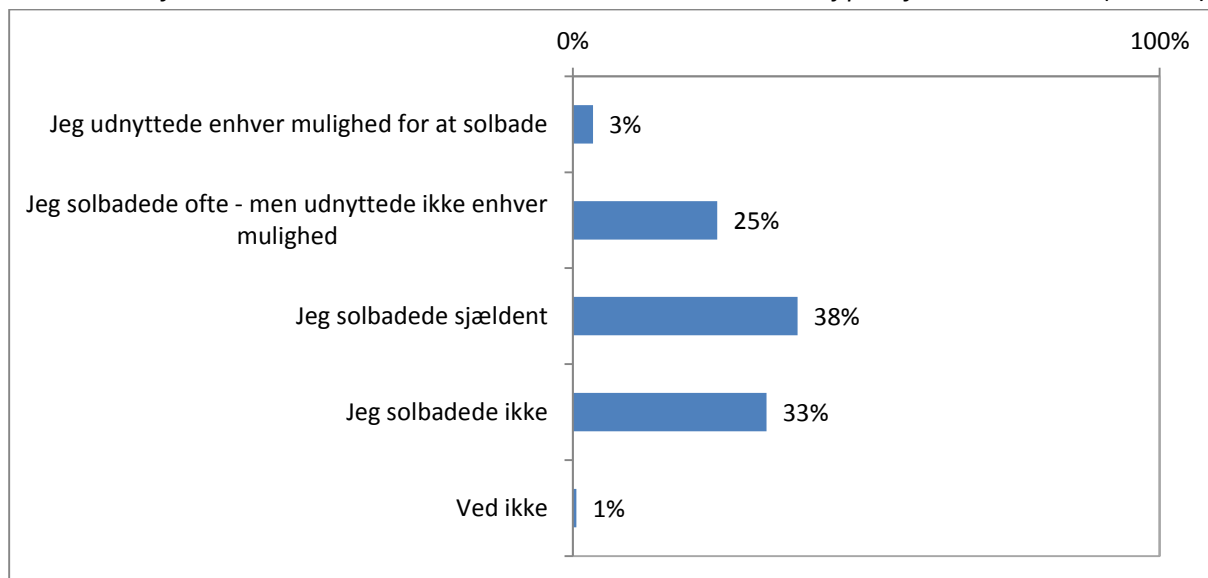
Årsager til at solbade

Figur 2.4

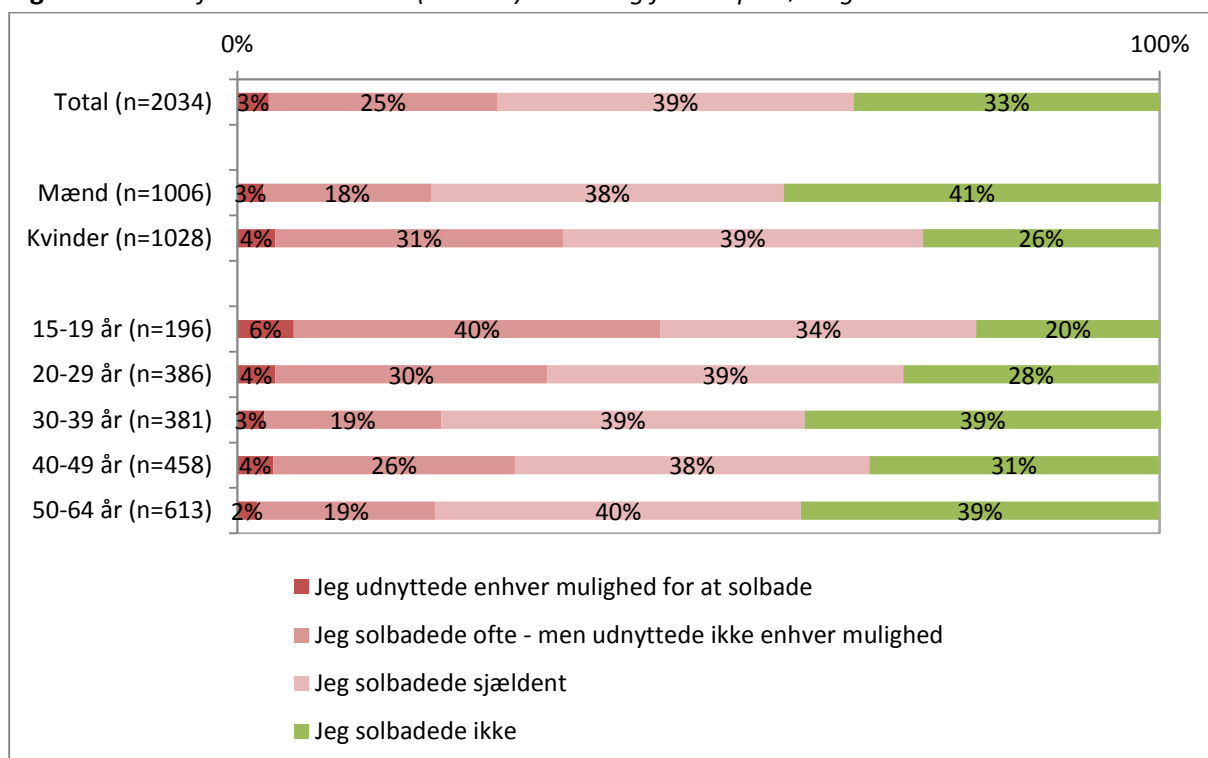
- Flest solbader fordi de mener, at det er afslappende (69 %), at det er pænt at være solbrun (59 %) og at det er dejligt (58 %).

Hvem solbader?

Figur 2.1 Tænk tilbage på solskinsdage i maj, juni, juli og august i år, hvor du havde fri og var i Danmark. Hvor ofte solbadede du? Dvs. lå eller sad i solen med kun lidt tøj på – for at blive brun (n=2047).

Figur 2.2 Hvor ofte solbadede du? (n=2034)⁸. Total og fordelt på køn og alder*.

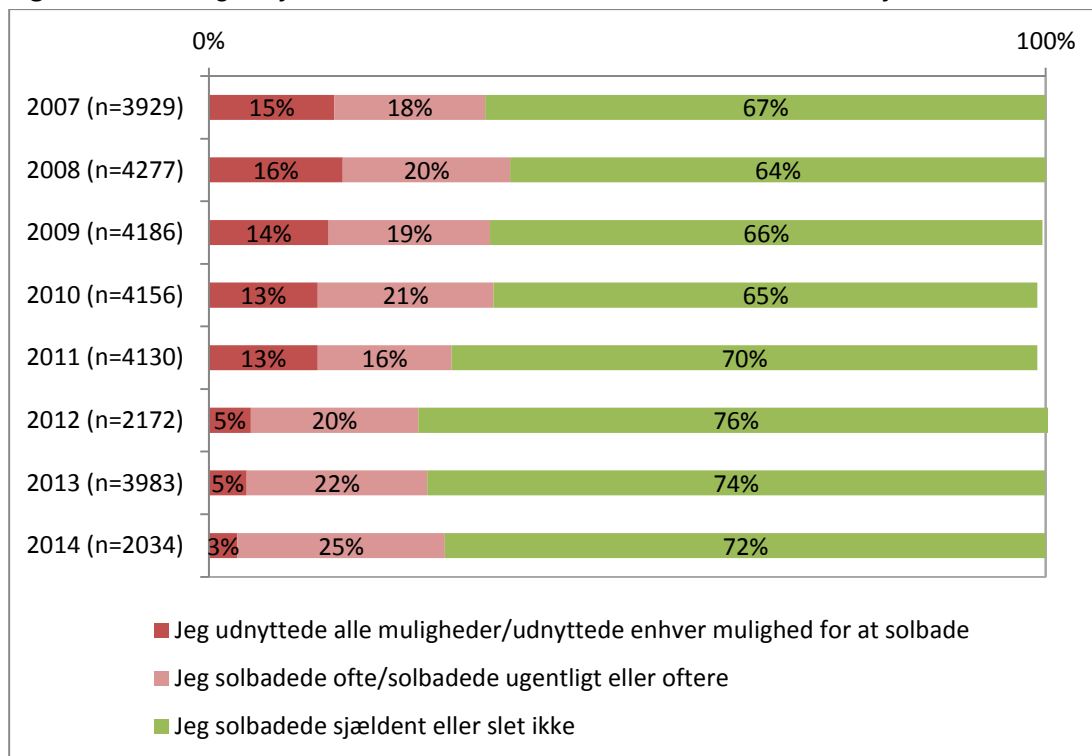

* Ingen regionale forskelle

⁸ De respondenter, som har svaret "ved ikke" til om de solbadede i Danmark (n=13) er ekskluderet i denne analyse.

Udviklingen i andelen af danskere som solbader

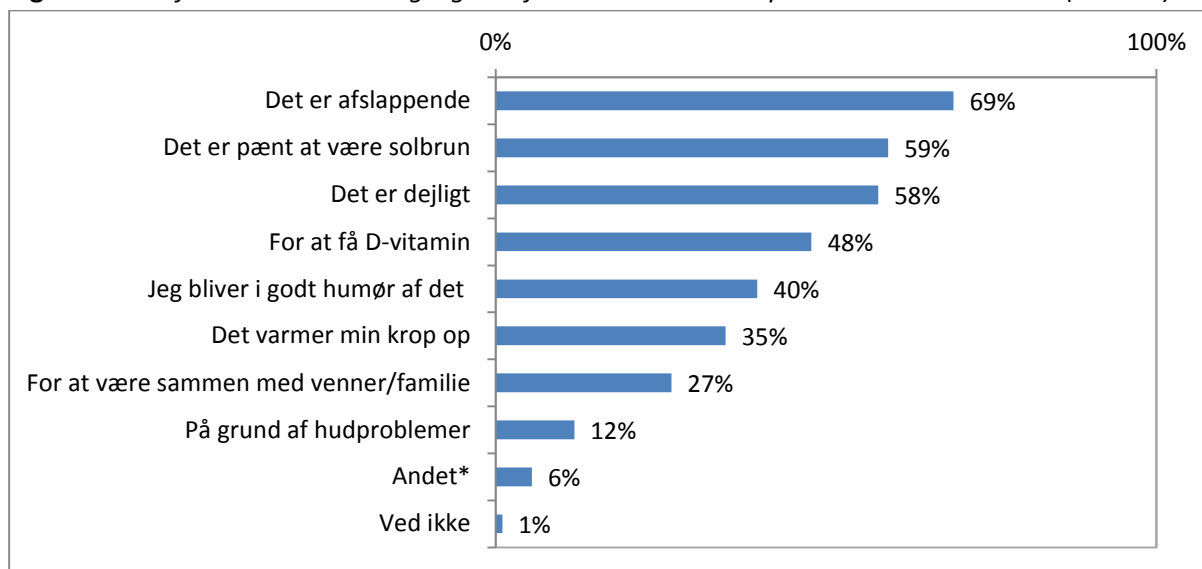
Figur 2.3 Udviklingen af danskere som solbader om sommeren i Danmark fra 2007-2014⁹.

⁹ De respondenter som har svaret "ved ikke" til om de solbadede i Danmark mellem 2007-2014 er ekskluderet i denne analyse

Årsager til at solbade

Figur 2.4 Hvorfor solbader du? Angiv gerne flere svar. Blandt respondenter som solbader (n=1449).

* Personer som har svaret "Andet" har blandt andet nævnt:

- At det er en del af ferien
- At man som regel ligger og tørrer på stranden efter man har været i vandet
- At det hjælper på smerter på grund af sygdom eller ømme muskler

Derudover var der flere respondenter, der – i stedet for at svare på, hvorfor de solbadede – pointerede, at de solbadede meget lidt. Spørgsmålet blev stillet til alle, der havde angivet at de solbadede i sommeren 2014 – uanset om det var sjældent eller ofte.

3. Solskoldninger

Det er vanskeligt at måle, hvor meget uv-stråling folk udsættes for i løbet af en sommer. En solskoldning er et synligt tegn på, at man har fået for meget uv-stråling i forhold til, hvad huden kan tåle. Derfor er andelen af solskoldninger blandt danskerne en målbar indikator for danskernes adfærd i solen. Samtidig er solskoldninger en dokumenteret risikofaktor for kræft i huden (Marks, 2000). I denne rapport defineres solskoldning som *”enhver form for rødme, ubehagelighed, smerte eller blære på huden, der varer længere end 12 timer efter ophold i solen”*. Respondenterne blev præsenteret for denne definition, da de blev spurgt, om de var blevet solskoldet i Danmark inden for de seneste 12 måneder.

Hvem bliver solskoldet i Danmark?

Figur 3.1

- 22 % af danskerne er blevet solskoldet i Danmark inden for de seneste 12 måneder.

Figur 3.2

- Unge solskoldes i højere grad end ældre. 34 % af de 15-19-årige angiver, at de er blevet solskoldet i Danmark inden for det seneste år, sammenlignet med 9 % af de 50-64-årige.

Udvikling i andelen af solskoldede danskere i Danmark

Figur 3.3

- Der er en tendens til, at færre danskere solskoldes end tidligere. I 2011, hvor der for første gang blev spurgt specifikt til solskoldninger i Danmark, angav 30 %, at de var blevet solskoldet. Til sammenligning angav kun 22 %, at de var blevet solskoldet i Danmark i 2014.

Hvor bliver man solskoldet i Danmark?

Figur 3.4

- Blandt dem, der er blevet solskoldet i Danmark, angiver flest, at de blev det i haven eller gården (53 %), ved et udendørs badested (39 %) eller ved udflugter (25 %).

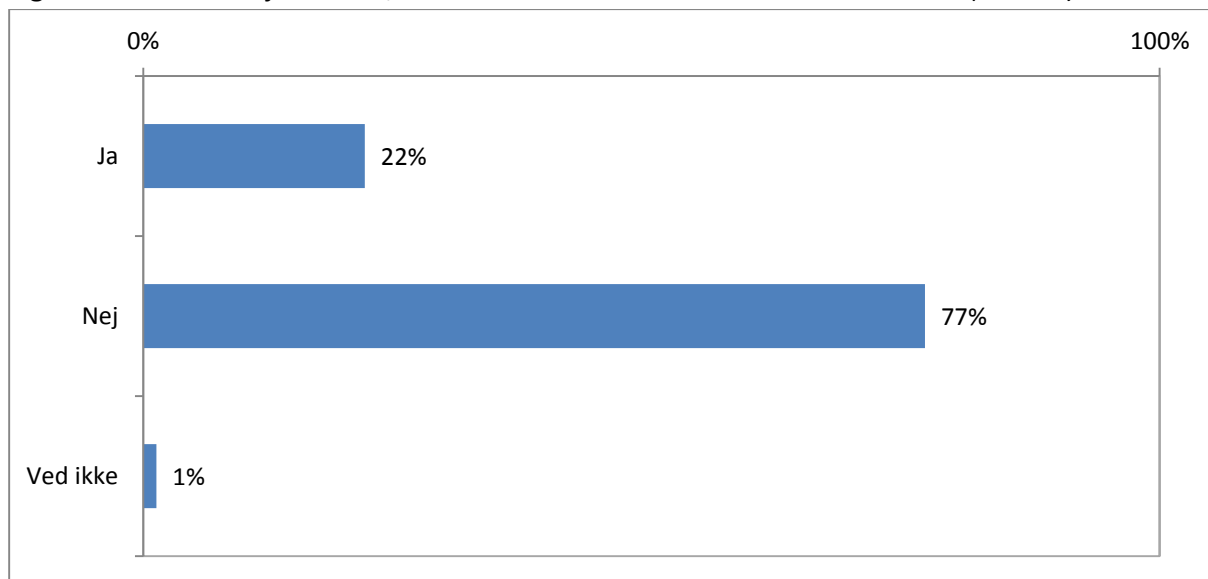
Hvad laver danskerne, når de bliver solskoldet?

Figur 3.5

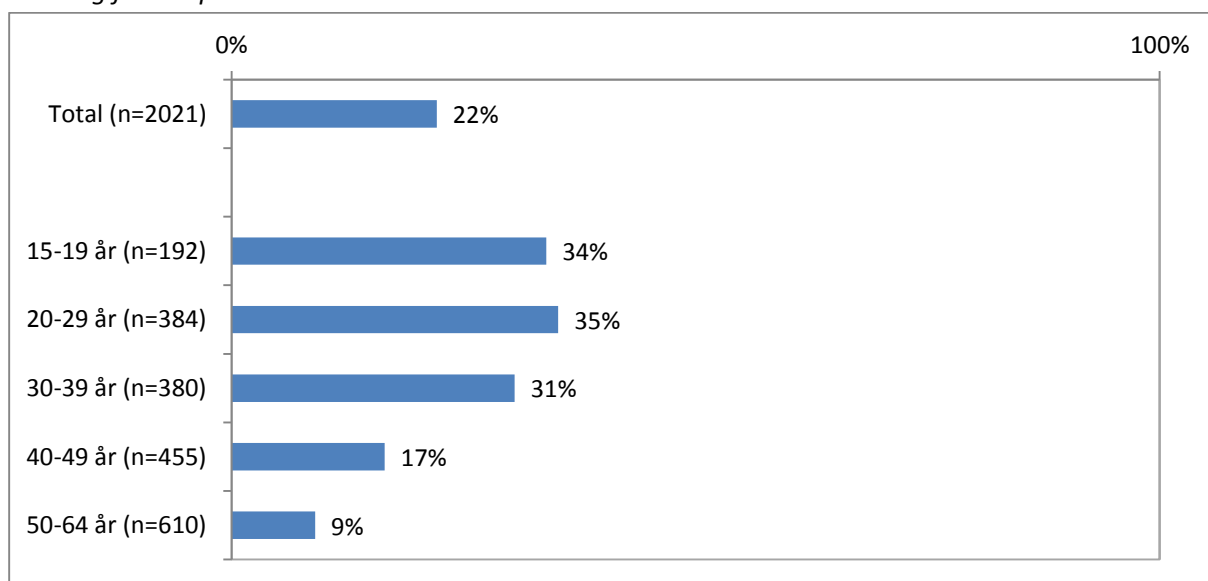
- Størstedelen solbadede da de blev solskoldet (38 %) eller lavede havearbejde (28 %)
- 28 % har svaret "Andet", og i den åbne svarkategori blev der bl.a. skrevet:
  - Almindeligt ophold i solen i forbindelse med læsning, spisning mm
  - Ophold ved stranden (badede)
  - Ophold ved arrangementer som blandt andet hygge med venner, koncerter mm.
  - Udendørs arbejde.

Hvem bliver solskoldet i Danmark?

Figur 3.1 Er du blevet forbrændt/solskoldet¹⁰ de seneste 12 måneder i Danmark? (n=2047).

Figur 3.2 Andelen som er blevet forbrændt/solskoldet de seneste 12 måneder i Danmark (n=2021)¹¹. Total og fordelt på alder*.

* Ingen kønsforskelle eller regionale forskelle.

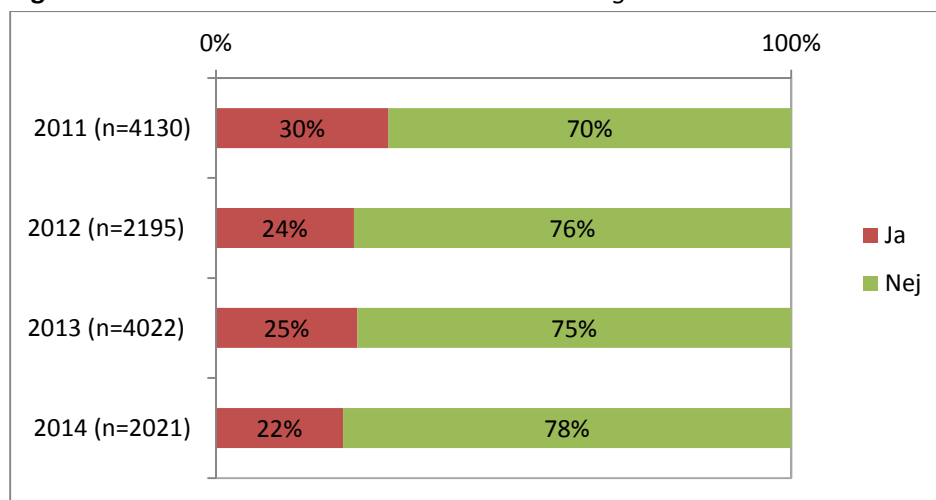
¹⁰ Ved forbrændt/solskoldet forstås enhver form for rødme, ubehagelighed, smerte eller blære på huden, der varer længere end 12 timer efter ophold i solen.

¹¹ De respondenter, som har svaret "ved ikke" til om de er blevet solskoldet i Danmark (n=26) er ekskluderet i denne analyse.

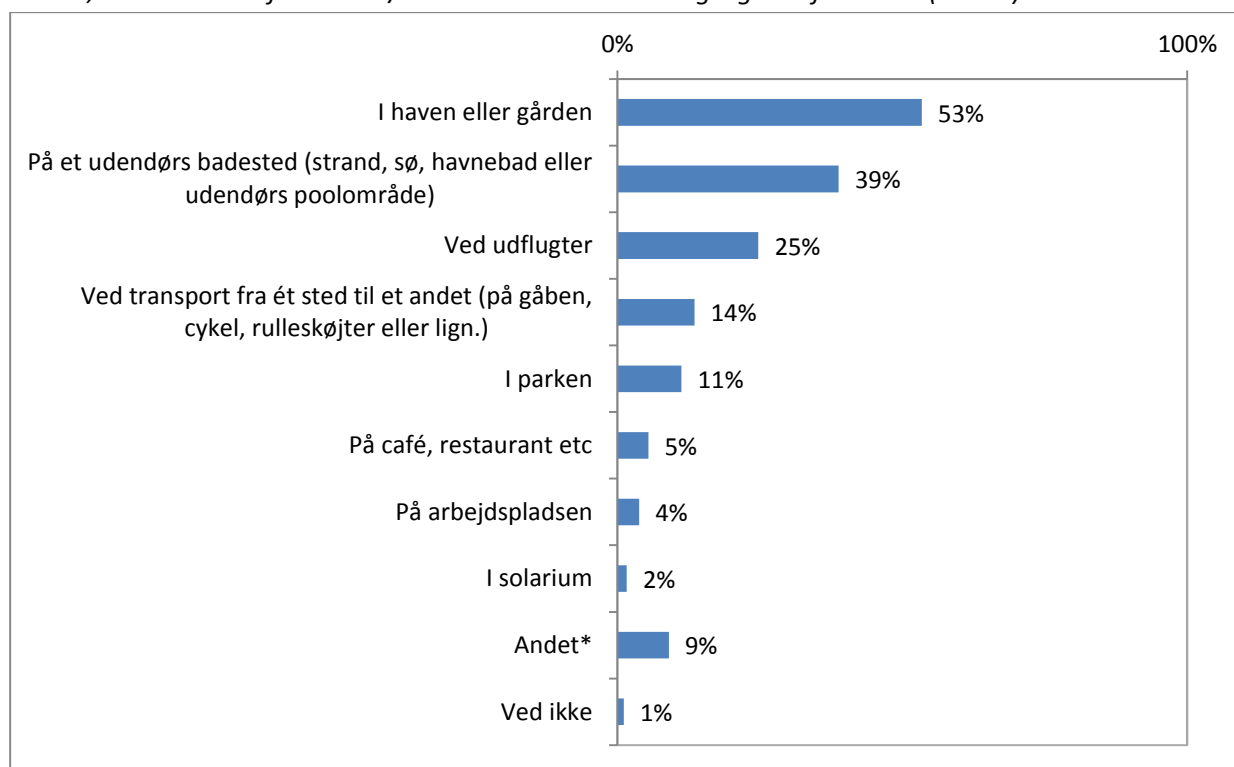
Udvikling i andelen af solskoldede danskere i Danmark

Figur 3.3 Andelen som er blevet solskoldet i 2011 og 2014¹².

Hvor bliver man solskoldet i Danmark?

Figur 3.4 Hvor er du blevet forbrændt/solskoldet de seneste 12 måneder i Danmark? Blandt respondenter, som er blevet forbrændt/solskoldet i Danmark. Angiv gerne flere svar (n=446).

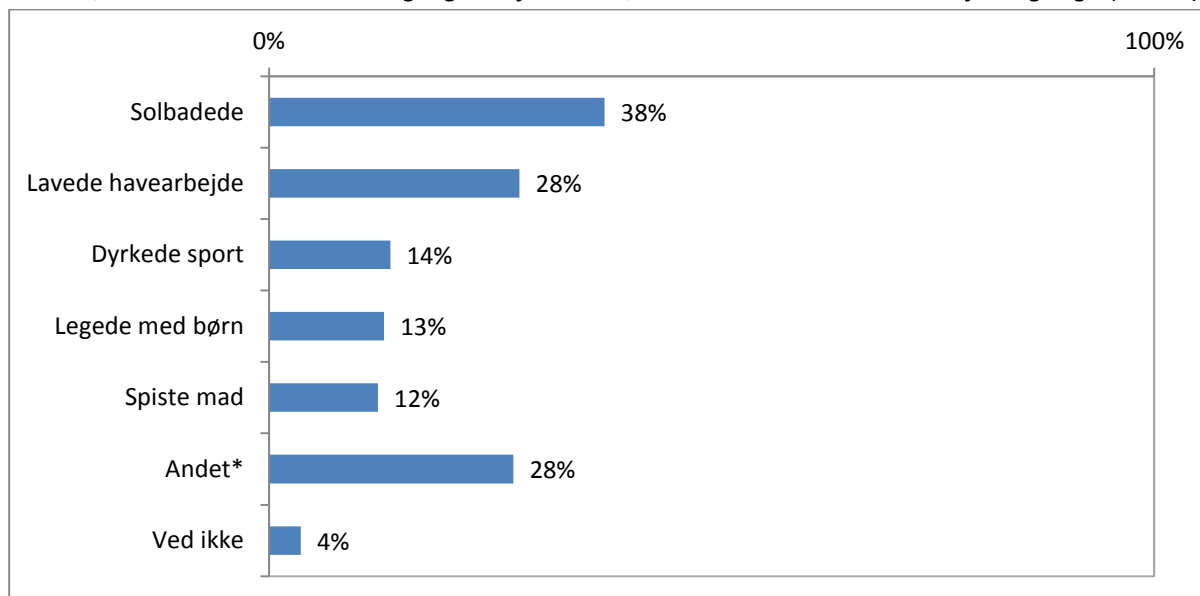

* I den åbne "Andet"-kategori gemte der sig følgende svar: I forbindelse med sportsudøvelse, til udendørs festival/koncert, på ferie i sommerhus, på båden, ved camping, på cyklen mm.

¹² De personer som svarede "ved ikke" til om de er blevet solskoldet er blevet ekskluderet, da denne svarmulighed ikke var mulig for alle årene.

Hvad laver danskerne, når de bliver solskoldet?

Figur 3.5 *Hvad lavede du, da du blev solskoldet i Danmark? Blandt respondenter, som er blevet forbrændt/solskoldet i Danmark. Angiv gerne flere svar, hvis du er blevet solskoldet flere gange (n=446).*

* I den åbne "Andet"-kategori blev der bl.a. skrevet:

- Almindeligt ophold i solen i forbindelse med læsning, spisning mm.
- Ophold ved stranden (badede)
- Ophold ved arrangementer som blandt andet hygge med venner, koncerter mm.
- Udendørs arbejde

4. Danskernes kendskab til solrådene og prioritering af dem

Solkampagnen har følgende tre solråd til, hvordan man beskytter sig mod solens stråling i den danske sommer:

1. Skygge (siesta): Søg skygge mellem 12 & 15
2. Solhat: Brug solhat og tøj, der dækker krop, overarme og lår
3. Solcreme: Brug solcreme med faktor 15 dér, hvor tøjet ikke dækker

Solkampagnens tre solråd er prioriterede i ovenstående rækkefølge ud fra, hvad der giver den mest effektive beskyttelse mod solens stråling.

For mere information om solrådene – se www.skrunedforsolen.dk under "Solbeskyttelse".

Uhjulpet kendskab til kampagnens tre solråd

Figur 4.1

- 35 % af respondenterne kan ikke uhjulpet nævne nogen af Solkampagnens solråd til at beskytte sig mod solens stråling.
- 53 % af respondenterne nævner uhjulpet skygge¹³, mens 46 % nævner solcreme.
- 5 % har angivet andre råd end de tre solråd om skygge, solhat og solcreme. Dette omhandler blandt andet: "Sluk solariet", der også er et solråd fra Solkampagnen, men som ikke omhandler udsættelse for uv-stråling i den naturlige sol, samt "Drik væske", "Pas på børnene", "Solbeskyttelse" mv.

Figur 4.2

- 24 % kan uhjulpet nævne alle tre solråd, mens 37 % ikke korrekt nævner nogen af solrådene.

Figur 4.3

- Der er flere kvinder (78 %) end mænd (47 %) som uhjulpet kan et eller flere solråd.
- Andelen som uhjulpet kan et eller flere solråd er størst i Region Hovedstaden (68 %) og mindst i Region Midtjylland (58 %).
- Andelen som uhjulpet kan alle tre solråd er højest blandt 20-29-årige (37 %), mens kun 15 % af de 50-64-årige kan alle tre solråd.

Hjulpet kendskab til kampagnens tre solråd

Figur 4.4

- Når respondenterne præsenteres for solrådene, angiver 89 %, at de har læst eller hørt, at skygge er et af Solkampagnens tre solråd. 65 % har læst eller hørt solrådet solhat og 76 % har læst eller hørt, at solcreme er et solråd.
- Når respondenterne præsenteres for solrådene, er der 7 %, der angiver, at de ikke har hørt nogen af dem før.

Figur 4.5

- 57 % af de 15-64-årige danskere har læst eller hørt om alle tre solråd.

¹³ Ikke alle respondenter har eksplicit skrevet skygge i spørgeskemabesvarelsen. Følgende besvarelser er også blevet tolket som skygge, fordi de alle handler om at man undgår direkte eksponering fra solen: "Bliv inde", "Undgå solen" mv.

Figur 4.6

- Der er flere kvinder end mænd, der har læst eller hørt om alle tre solråd (68 % mod 46 %).
- Det er især de 20-29-årige, der har læst eller hørt om alle tre solråd (66 %). Blandt 50-64-årige er der kun 50 %, som har læst eller hørt om alle tre solråd.

Prioritering af Solkampagnens tre solråd

Figur 4.7

- 66 % mener, at alle solrådene er lige vigtige i forhold til at beskytte sig i mod solens stråling.
- 25 % mener, at solrådene skal prioriteres i en bestemt rækkefølge i forhold til at beskytte sig mod solens stråling.

Figur 4.8

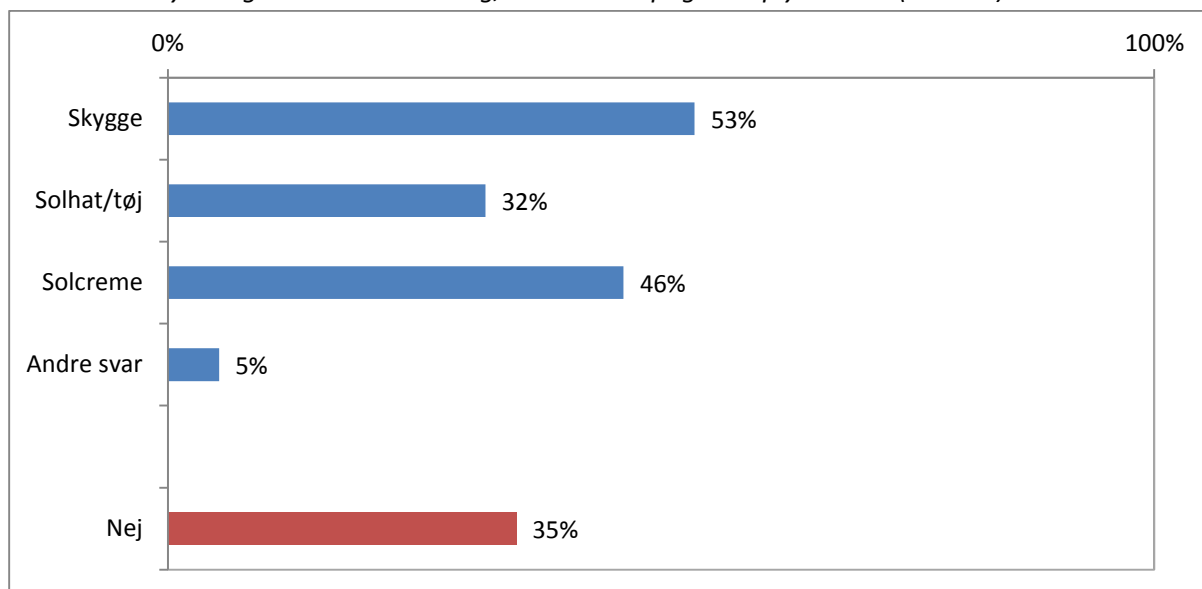
- Blandt respondenterne som ved, at solrådene skal prioriteres i en bestemt rækkefølge, angiver 53 %, at skygge er det vigtigste solråd. 36 % angiver, at solcreme er det vigtigste solråd.

Figur 4.9

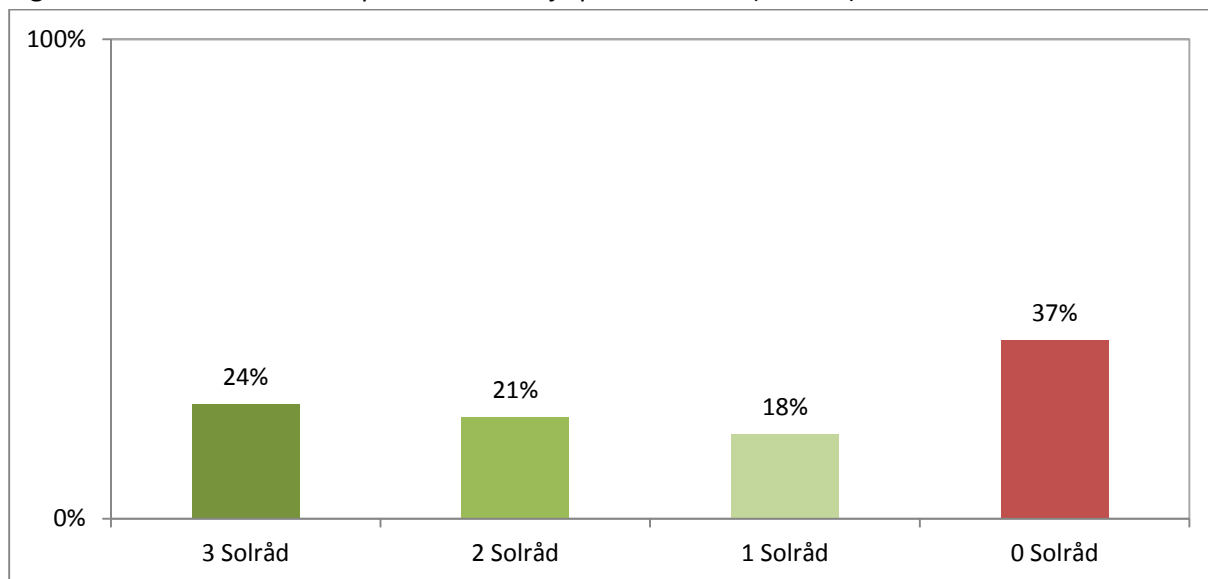
- Blandt alle respondenterne er der 75 %, som ikke mener, at solrådene skal prioriteres i en bestemt rækkefølge. 13 % af alle respondenterne angiver, at skygge er det vigtigste solråd til at beskytte sig mod solskoldninger.

Uhjulpet kendskab til kampagnens tre solråd

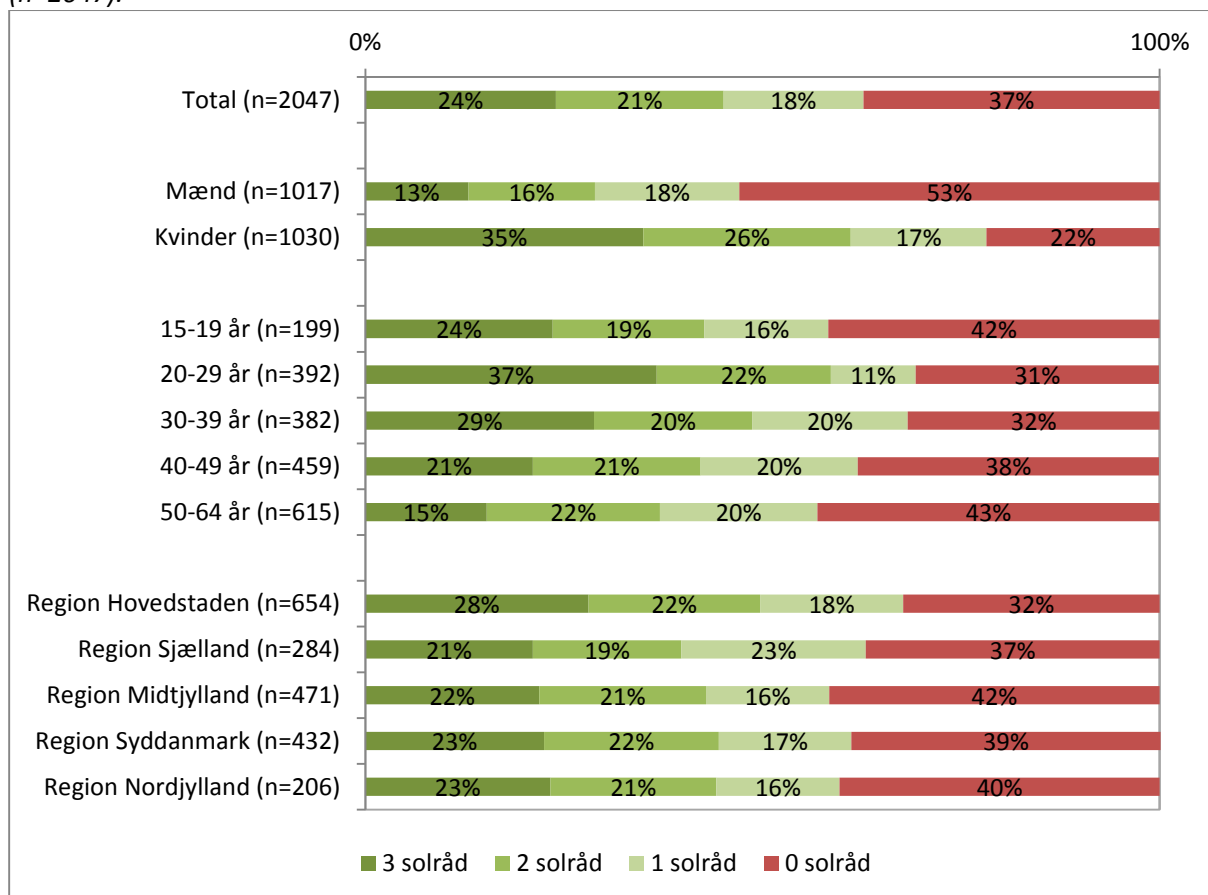
Figur 4.1 *Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens kampagne "Skru ned for solen mellem 12 & 15" (Sol-kampagnen) oplyser om, hvordan man beskytter sig mod solens stråling. Kender du ét eller flere af de råd til at beskytte sig mod solens stråling, som Solkampagnen oplyser om? (n=2047).*

Figur 4.2 Antal solråd som respondenterne uhjulpet kan huske (n=2047)¹⁴.

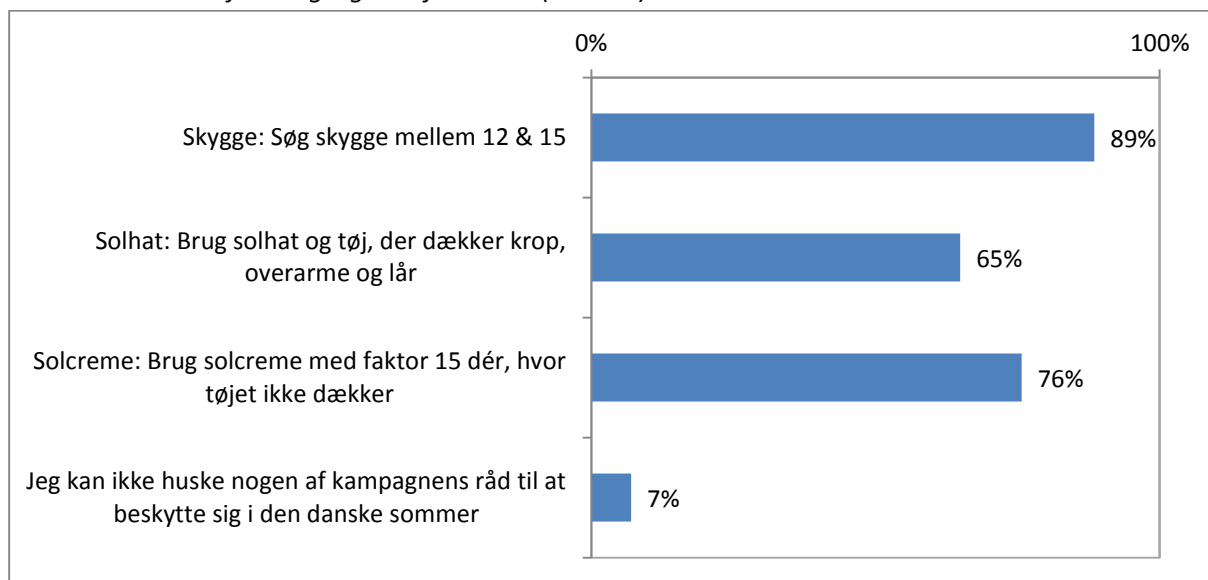
Figur 4.3 Antal solråd som respondenterne uhjulpet kan huske. Fordelt på køn, alder og region (n=2047).

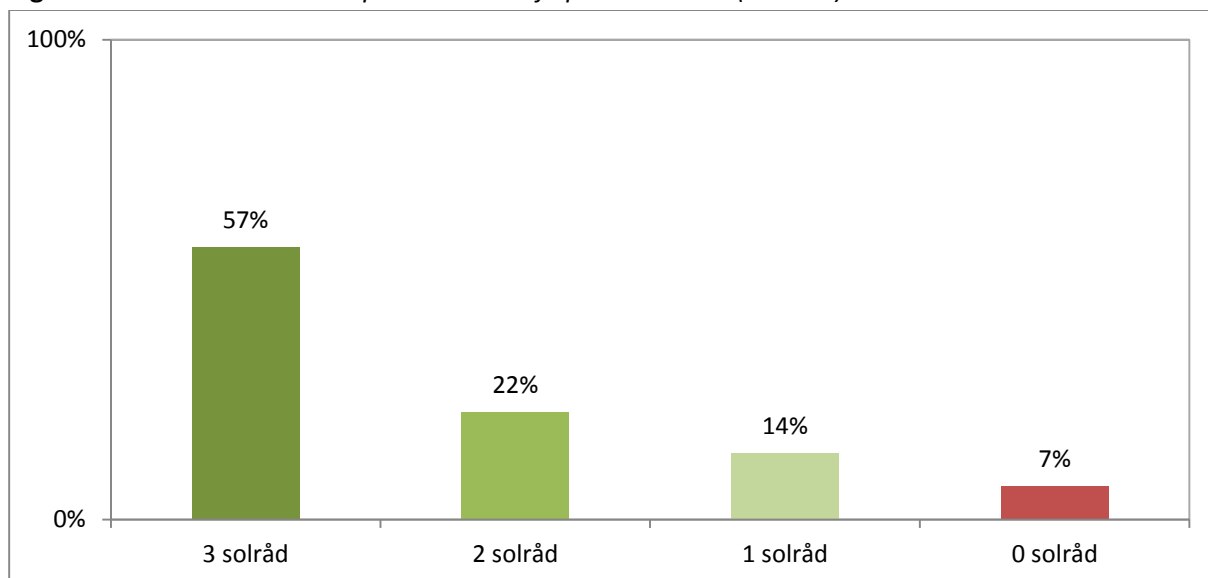
¹⁴ Personer som i figur 4.1 har svaret nej er i figur 4.2 placeret i kategorien "0 solråd".

Hjulpet kendskab til kampagnens tre solråd

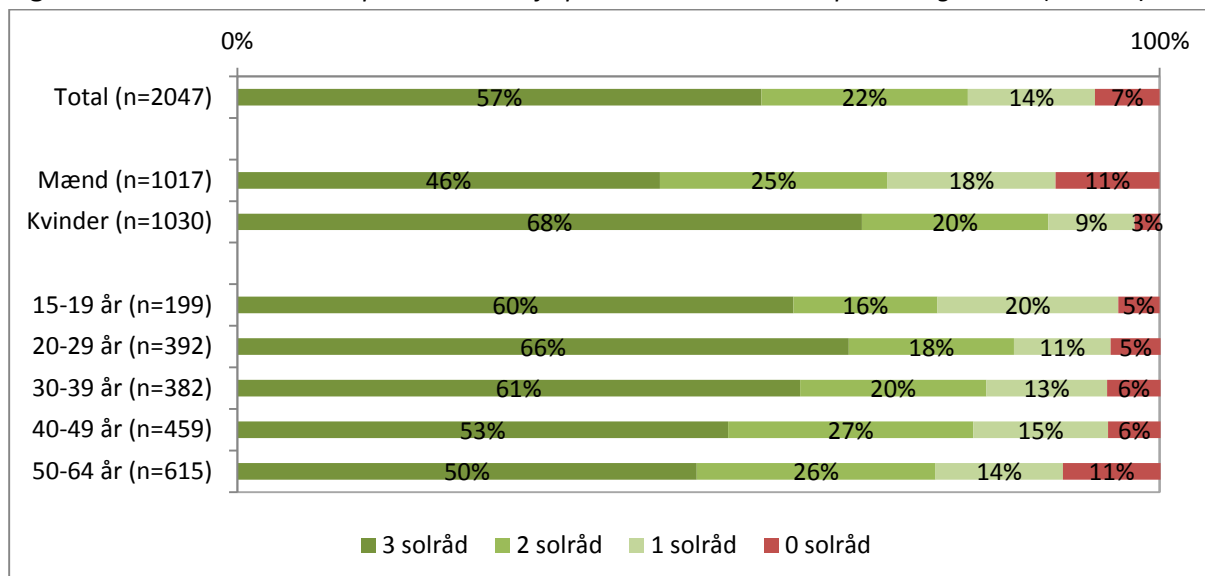
Figur 4.4 Solkampagnens tre råd til at beskytte sig i den danske sommer er skygge, solhat og solcreme. Kan du huske, at du har læst eller hørt nogle af rådene før? Sæt kryds ved det/de råd, som du har læst eller hørt før. Angiv gerne flere svar (n=2047).

Figur 4.5 Antal solråd som respondenterne hjulpet kan huske (n=2047).

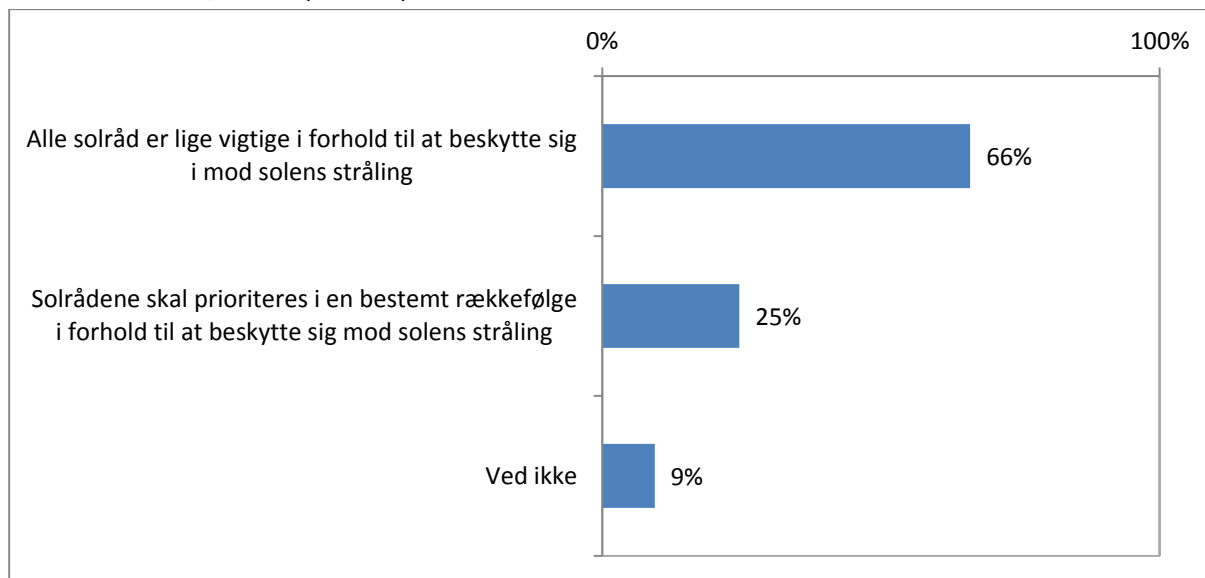
Figur 4.6 Antal solråd som respondenterne hjulpet kan huske. Fordelt på køn og alder* (n=2047).

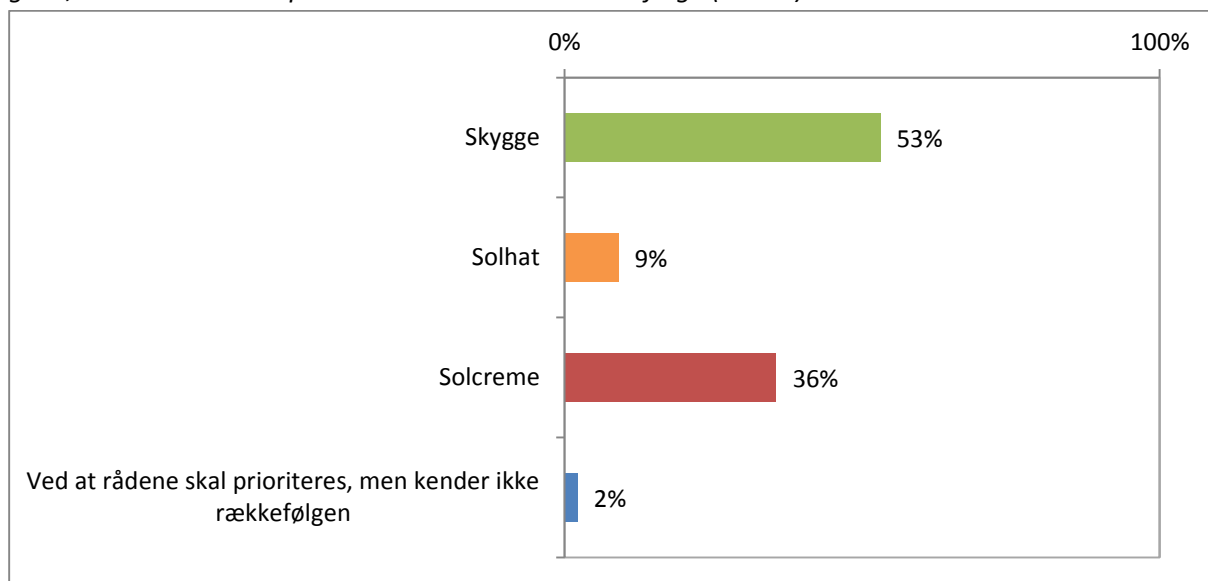
* Ingen regionale forskelle

Prioritering af Solkampagnens tre solråd

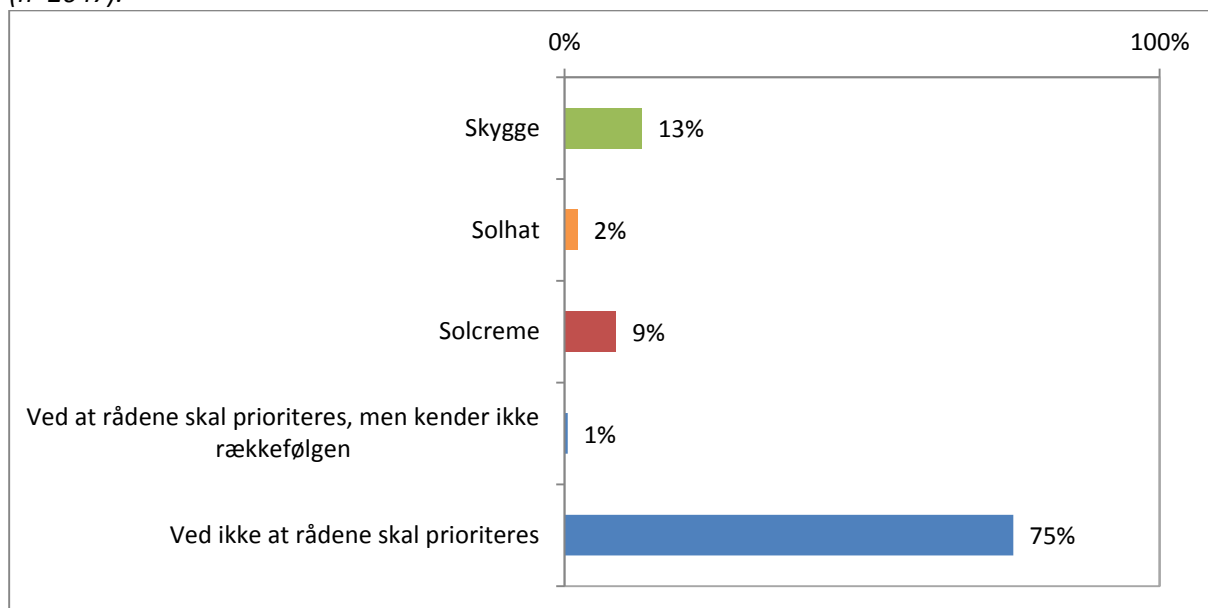
Figur 4.7 Solkampagnens tre råd til at solbeskytte sig i den danske sommer er skygge, solhat og sol-creme. Mener du, at ... ? (n=2047).

Figur 4.8 Prioritering af solrådene. Angivelse af det vigtigste solråd. Blandt respondenter, der har angivet, at solrådene skal prioriteres i en bestemt rækkefølge (n=503).

Figur 4.9 Prioritering af solrådene. Angivelse af det vigtigste solråd. Blandt alle respondenterne (n=2047).

5. Danskernes brug af solrådene

Brug af skygge og tøj som solbeskyttelse reducerer risikoen for at blive solskoldet (Linos et al., 2011). I befolkningsundersøgelser er det ikke entydigt, hvorvidt brug af solcreme nedsætter risikoen for solskoldninger eller kræft i huden (Linos et al., 2011; Køster et al., 2010; Loden et al., 2011). Dette kan skyldes, at mange bruger solcreme forkert; i for lille mængde og/eller til at forlænge ophold i solen. Laboratorieforsøg, hvor testpersoner får korrekt indsmøring, viser, at solcreme beskytter mod solskoldninger (Wulf et al., 1997; Faurischou & Wulf, 2007).

Brug af solrådene i Danmark

Figur 5.1

- Solrådene om skygge og solcreme er de mest brugte blandt danskerne. 44 % angiver at de ofte eller altid søgte skygge mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer 2014, og 36 % angiver, at de ofte eller altid brugte solcreme mellem kl. 12 og 15.
- Solhat er den form for solbeskyttelse som bruges af færrest. 69 % angiver, at de aldrig brugte solhat i solen i Danmark mellem kl. 12 og 15.

Hvem bruger solrådene?

Figur 5.2 (skygge)

- 44 % af respondenterne søgte ofte eller altid skygge mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- Flere kvinder (49 %) end mænd (39 %) søgte ofte eller altid skygge mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- De ældre respondenter er bedre end de yngre respondenter til at søge skygge. 56 % af de 50-64-årige søgte ofte eller altid skygge sammenlignet med 19 % af de 15-19-årige.

Figur 5.3 (solhat)

- 11 % af respondenterne brugte ofte eller altid solhat mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- Flere mænd (14 %) end kvinder (8 %) brugte ofte eller altid solhat mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- Andelen, som bruger solhat som solbeskyttelse i Danmark er højere, jo ældre respondenterne er. Blandt de 50-64-årige er der 19 %, som ofte eller altid brugte solhat, hvorimod kun 2 % af de 15-19-årige ofte eller altid brugte solhat i solen i den danske sommer.

Figur 5.4 (tøj)

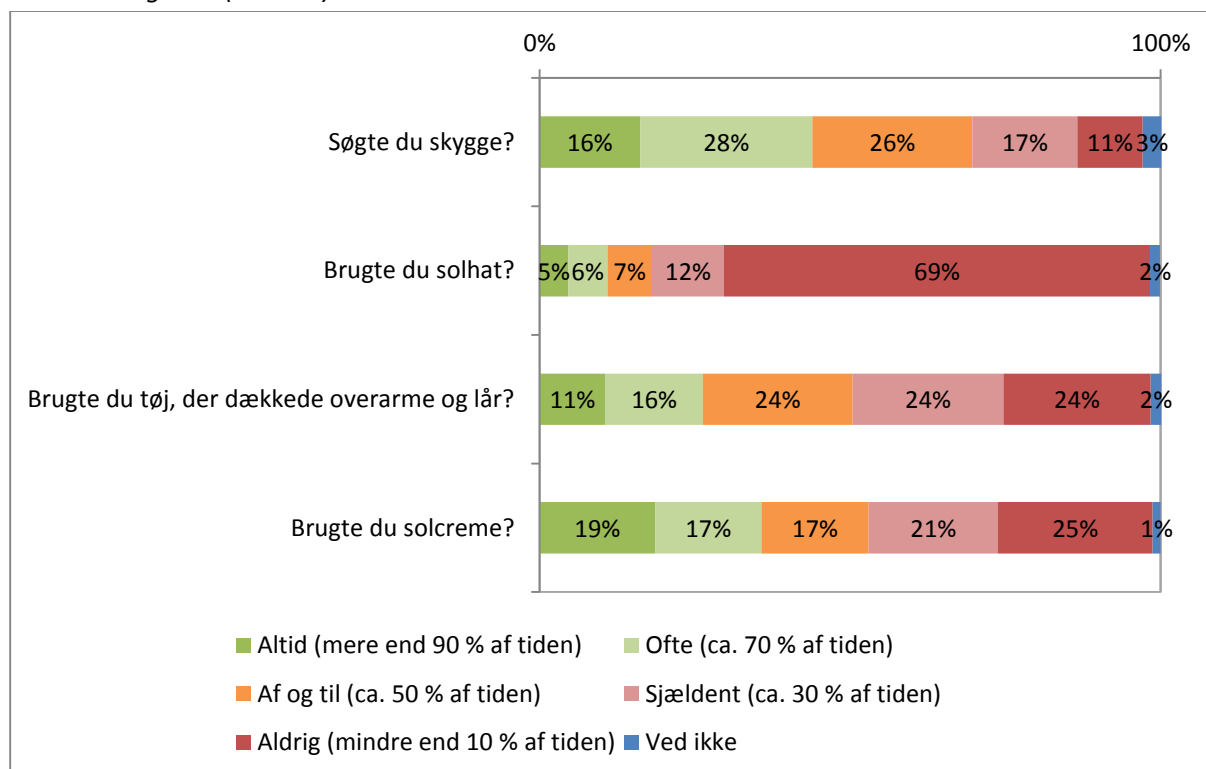
- 26 % af respondenterne brugte ofte eller altid solhat mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- Der er flere mænd (28 %) end kvinder (24 %) som angiver, at de brugte dækkende tøj som solbeskyttelse i Danmark mellem kl. 12 og 15.
- Andelen som brugte dækkende tøj i solen er højest blandt 30-39-årige (31 %) og lavest blandt 15-19-årige (19 %).

Figur 5.5 (solcreme)

- 36 % af respondenterne brugte ofte eller altid solcreme mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- Flere kvinder (49 %) end mænd (23 %) brugte ofte eller altid solcreme mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.
- Der er flere blandt 30-39-årige (44 %) end blandt 15-19-årige (25 %) og 50-64-årige (33 %), der ofte eller altid brugte solcreme mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i Danmark.

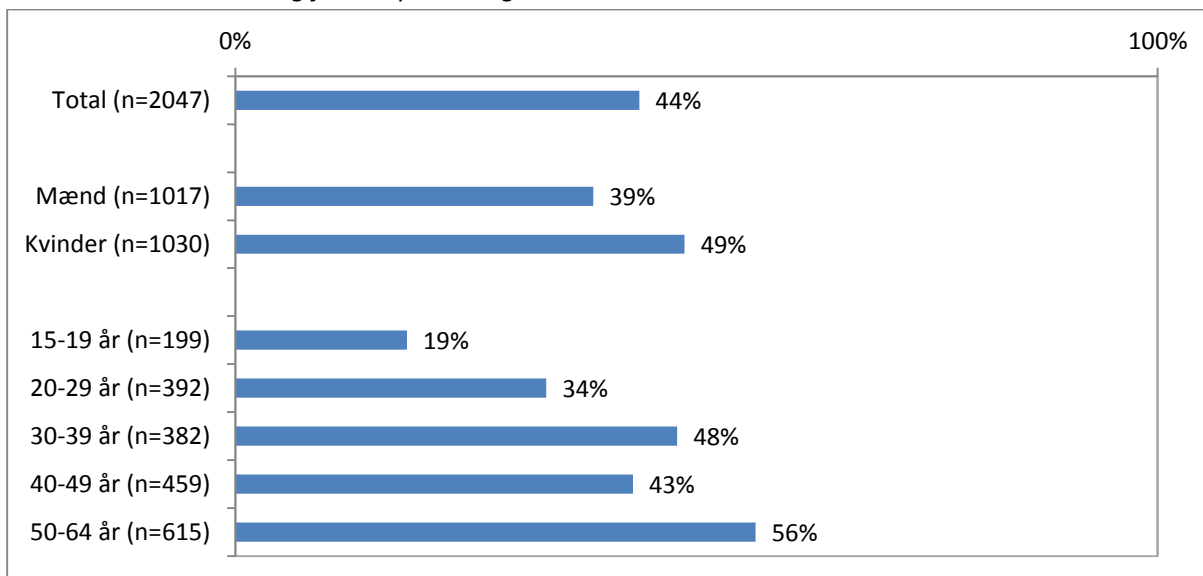
Brug af solrådene i Danmark?

Figur 5.1 Tænk tilbage på solskinsdage i maj, juni, juli og august i år, hvor du havde fri. Hvor ofte mellem kl. 12 og 15... (n=2047).

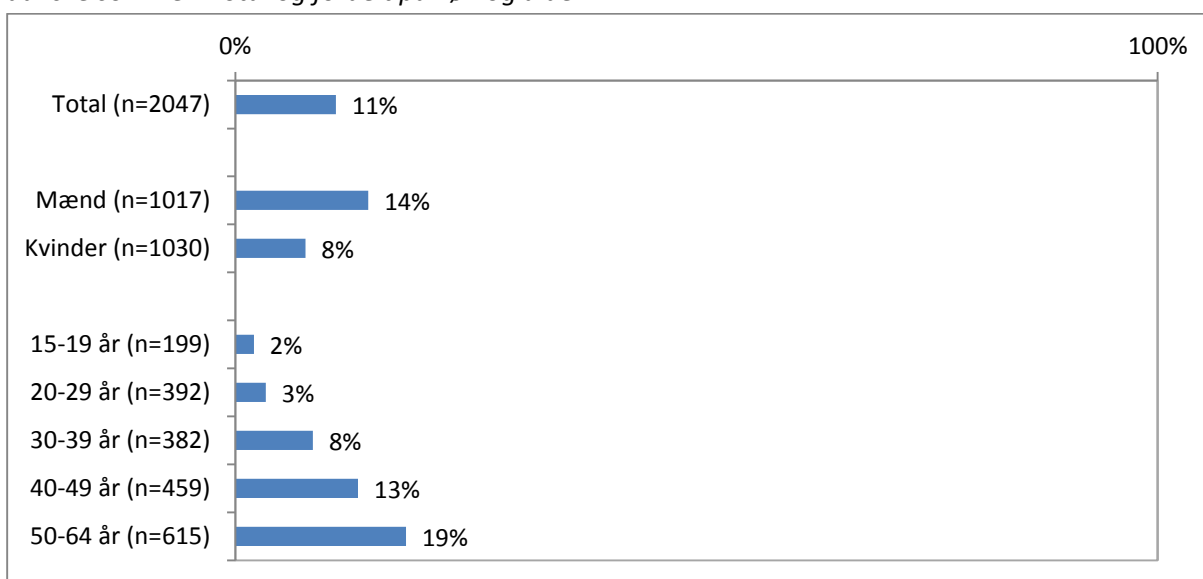
Hvem bruger solrådene?

Figur 5.2 Andelen, der ofte eller altid søgte skygge mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Total og fordelt på køn og alder*.

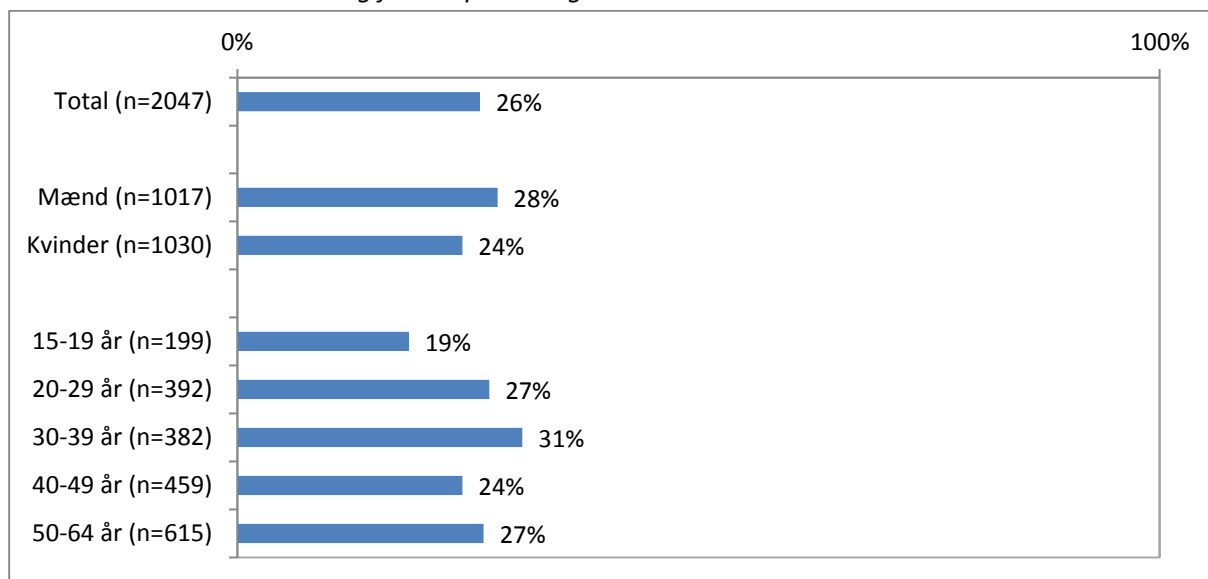
* Ingen regionale forskelle

Figur 5.3 Andelen, der ofte eller altid brugte solhat mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Total og fordelt på køn og alder*.

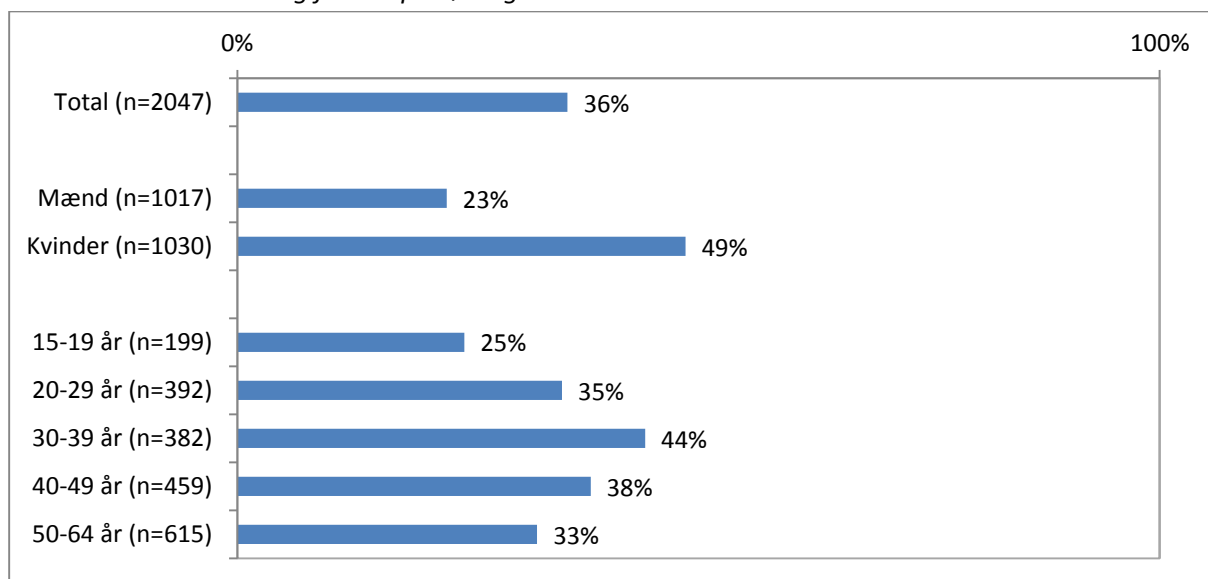
* Ingen regionale forskelle

Figur 5.4 Andelen, der ofte eller altid brugte dækkende tøj mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Total og fordelt på køn og alder*.

* Ingen regionale forskelle

Figur 5.5 Andelen, der ofte eller altid brugte solcreme mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Total og fordelt på køn og alder*.

* Ingen regionale forskelle

6. Kendskab til uv-indekset

Uv-indekset er et internationalt mål for intensiteten af den skadelige uv-stråling. Det er et udtryk for rødmegivende stråling i middagstimerne, dvs. hvor høj risikoen er for at få en solskoldning. Uv-indekset er højest i middagstimerne, hvor solen står højest på himlen, og når det er skyfrit.

I Danmark er uv-indekset højest 1 på en vinterdag og højest 7 på en sommerdag. Ved ækvator kan uv-indekset blive op til 15 (Wulf & Eriksen, 2010).

Når uv-indekset er 3 eller højere, anbefales det, at man beskytter sig mod solens uv-stråling for at undgå hudskader (Allinson et al., 2012).

I Danmark måles og beregnes uv-indekset dagligt og omtales i vejrudsigten og kan også læses på www.dmi.dk.

Danskernes kendskab til UV-indeks

Figur 6.1

- 92 % af respondenterne har hørt om uv-indekset.

Figur 6.2

- Der er flere kvinder (96 %) end mænd (93 %), som har hørt om uv-indekset.
- Kendskabet til uv-indekset stiger med alderen. 81 % af 15-19-årige har hørt om uv-indekset, mens 97 % af 50-64-årige har hørt om uv-indekset.

Figur 6.3

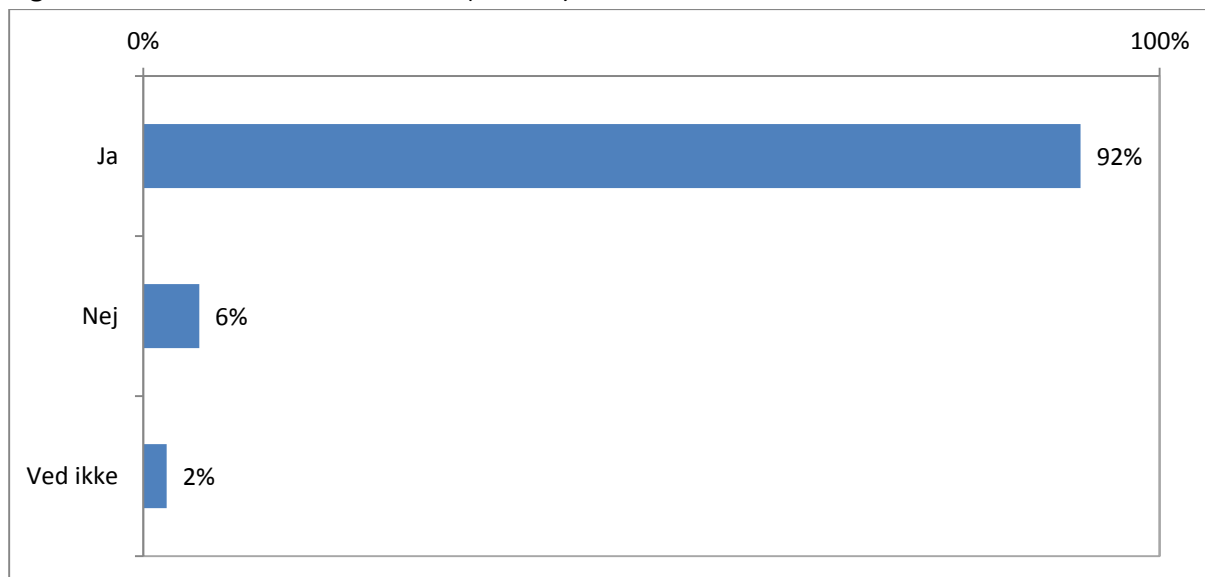
- 26 % ved, at man skal beskytte sig mod solen når uv-indekset er 3 eller højere. 36 % tror, at det er ved et andet uv-indeks end 3, at solbeskyttelse er nødvendig.
- 37 % angiver, at de ikke ved, hvornår man skal beskytte sig mod solen ud fra uv-indekset, og 1 % mener ikke, at uv-indekset har noget med solbeskyttelse at gøre.

Figur 6.4.

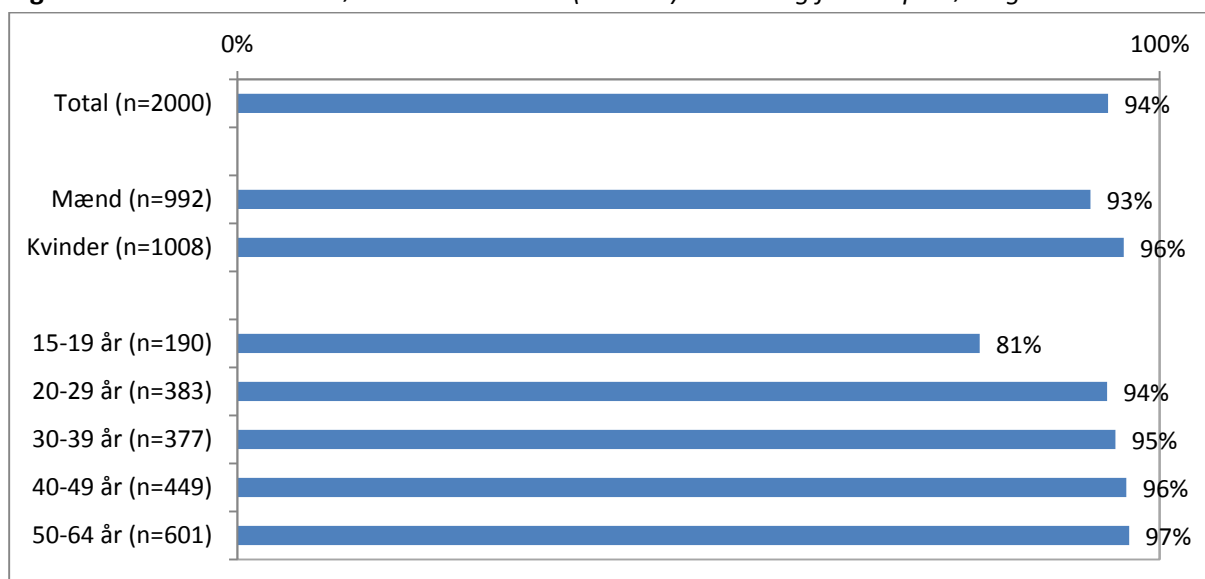
- Der er flere kvinder (28 %) end mænd (23 %) som ved, at man skal beskytte sig mod solen når uv-indekset er 3 eller højere.
- Andelen som ved, at man skal beskytte sig ved et uv-indeks på 3, er størst blandt de 30-39-årige (28 %) og mindre blandt både yngre og ældre respondenter (23-26 %).
- Der er flere i Region Sjælland (30 %) og Region Syddanmark (29 %), som ved, at man skal beskytte sig i solen, når uv-indekset er 3 eller højere end i Region Hovedstaden (22 %) og Region Nordjylland (23 %). Region Midtjylland ligger i miden på 27 %.

Danskerne kendskab til UV-indeks

Figur 6.1 Har du hørt om uv-indekset? (n=2047).

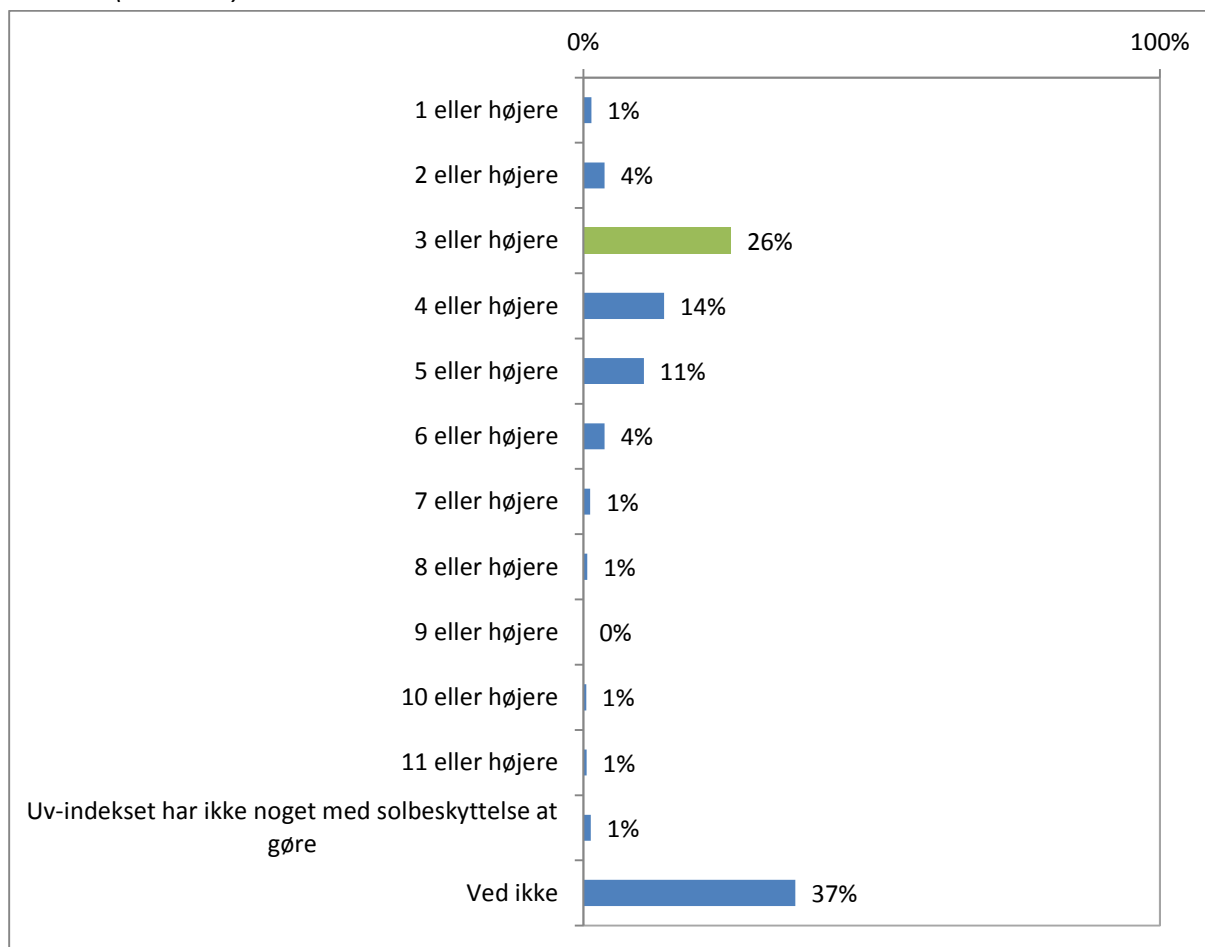
Figur 6.2 Andelen som har hørt om uv-indekset (n=2000)¹⁵. Total og fordelt på køn og alder*.

* Ingen regionale forskelle

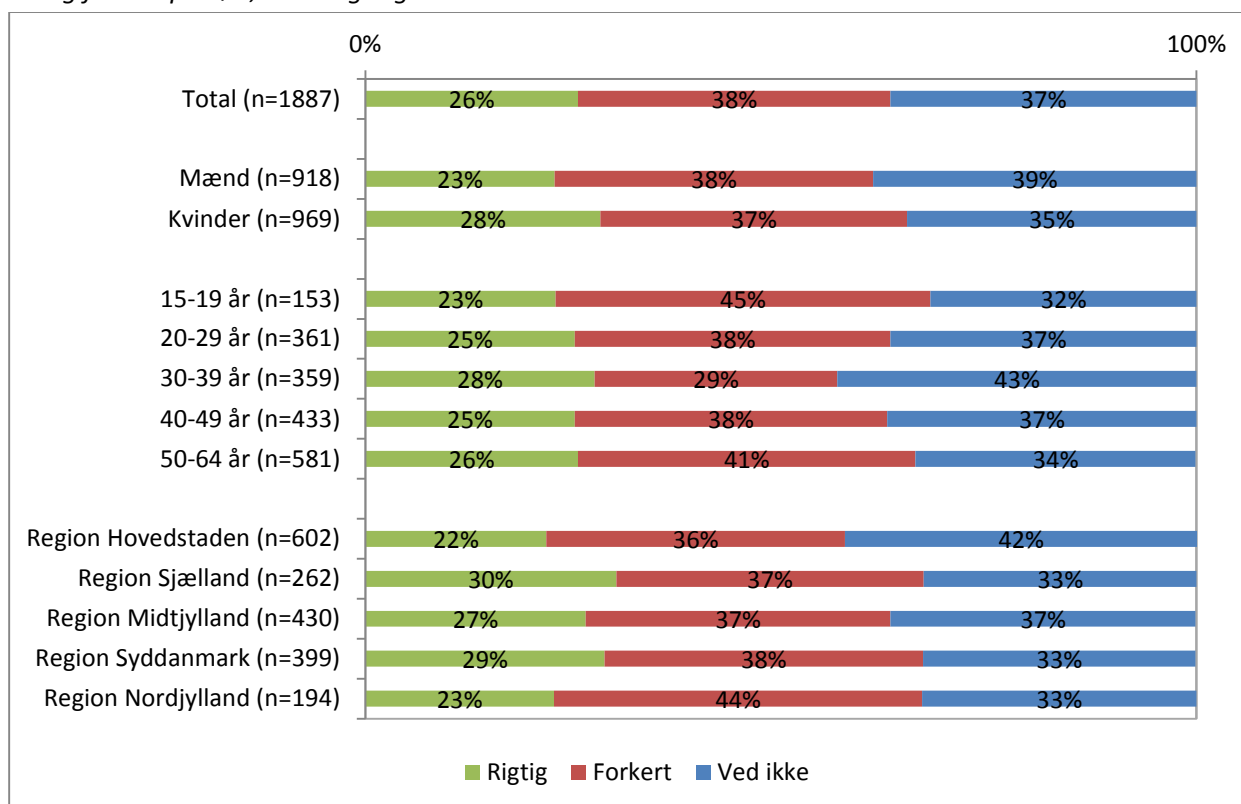
¹⁵ Respondenter som svarede "ved ikke" til, om de havde hørt om uv-indekset, er ekskluderet fra denne analyse.

Figur 6.3 Man skal beskytte sig i solen, når uv-indekset er ... ? Blandt respondenter som kender til uv-indekset (n=1887¹⁶).

¹⁶ Her ser vi kun på respondenter, der svarede "ja" til at have hørt om uv-indekset, jf. figur 6.1 og 6.2.

Figur 6.4 Det anbefales, at man beskytter sig i solen, når uv-indekset er 3 eller højere. Denne figur viser fordelingen af respondenter, der svarede rigtigt¹⁷ og forkert på spørgsmålet vist i figur 6.3 samt respondenter der svarede "ved ikke". Blandt respondenter som kender til uv-indekset (n=1887¹⁸). Total og fordelt på køn, alder og region.

¹⁷"3 eller højere" er kategoriseret som rigtigt svar.

¹⁸ Her ser vi kun på respondenter, der svarede "ja" til at have hørt om uv-indekset, jf. figur 6.1 og 6.2.

Børns solvaner i den danske sommer (0-17 årige) – ifølge deres forældre

Børn er særligt udsatte, når det kommer til eksponering for uv-stråling (Whiteman et al., 2001). Derfor er det ekstra vigtigt, at børn solbeskyttes. Respondenter med hjemmeboende børn i alderen 0-17 år, er blevet spurgt til deres børns solvaner i den danske sommer 2014.

7. Børns solbadning

Det er kun forældre til 12-17-årige, der er blevet spurgt til, hvor ofte deres barn solbadede i den danske sommer 2014.

Figur 7.1

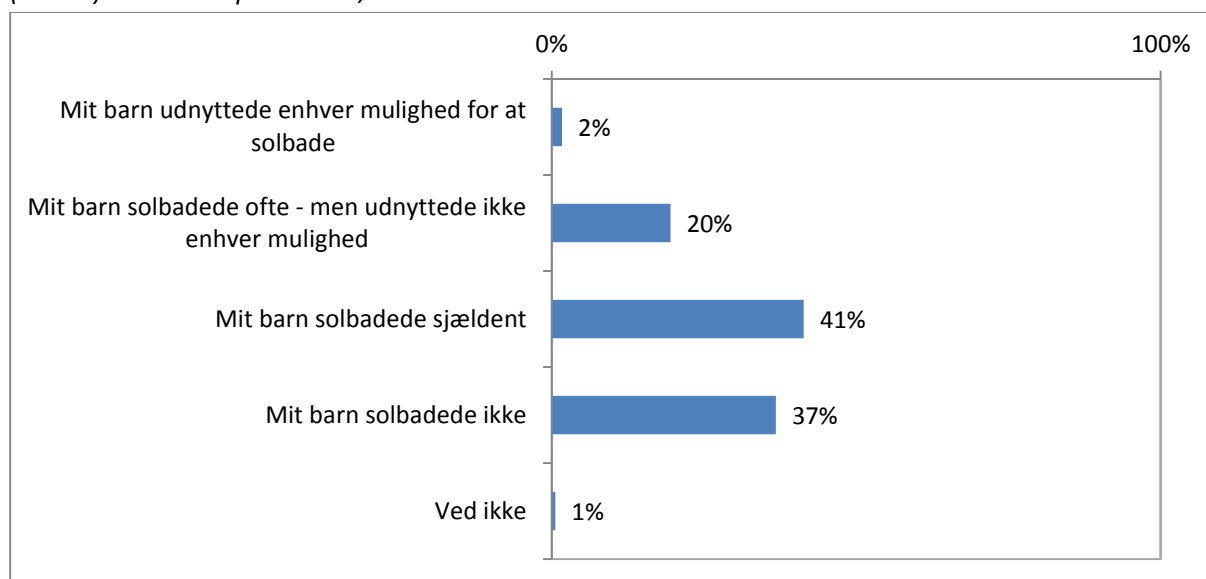
- 2 % af de 12-17-årige børn udnyttede enhver mulighed for at solbade – ifølge deres forældre. 20 % solbadede ofte, men ikke ved enhver mulighed.

Figur 7.2

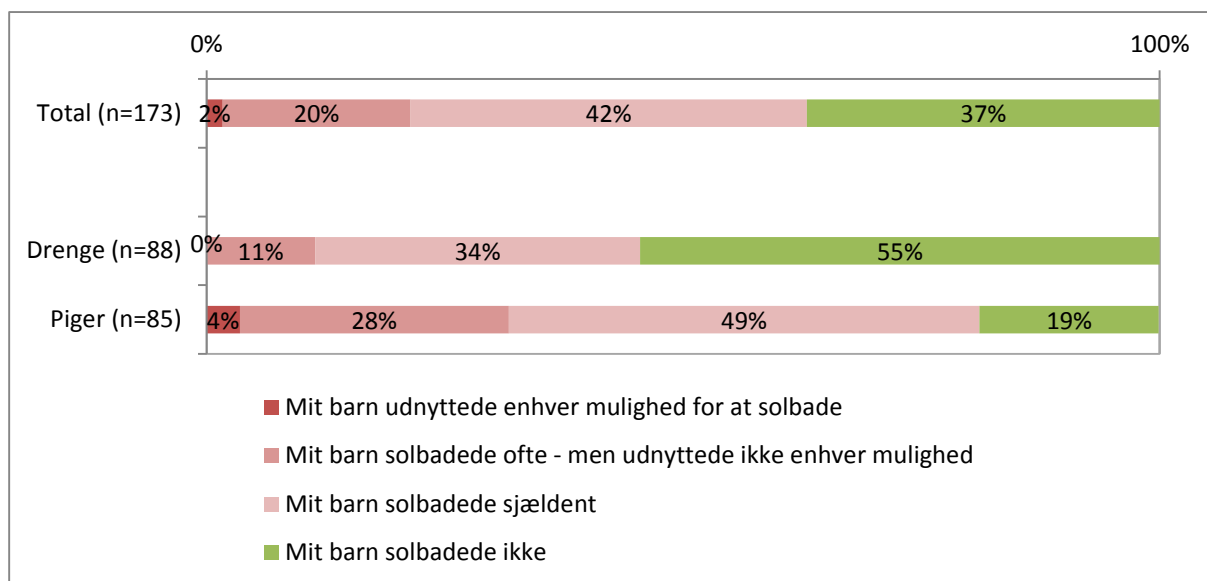
- Flere 12-17-årige piger end drenge solbader ofte eller udnytter enhver mulighed for at solbade (32 % mod 11 %).

Hvem solbader?

Figur 7.1 Tænk tilbage på solskinsdage i maj, juni, juli og august i år, hvor dit barn havde fri og var i Danmark. Hvor ofte solbadede dit barn? Dvs. lå eller sad i solen med kun lidt tøj på – for at blive brun (n=174). Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 12-17 år.

Figur 7.2 Hvor ofte solbadede dit barn? (n=174)¹⁹. Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 12-17 år. Total og fordelt på køn*.

* Ingen regionale forskelle

¹⁹ Respondenter som har svaret "ved ikke" (n=1) til hvor ofte deres barn solbadede er ekskluderet i denne analyse.

8. Børns solskoldninger

Figur 8.1

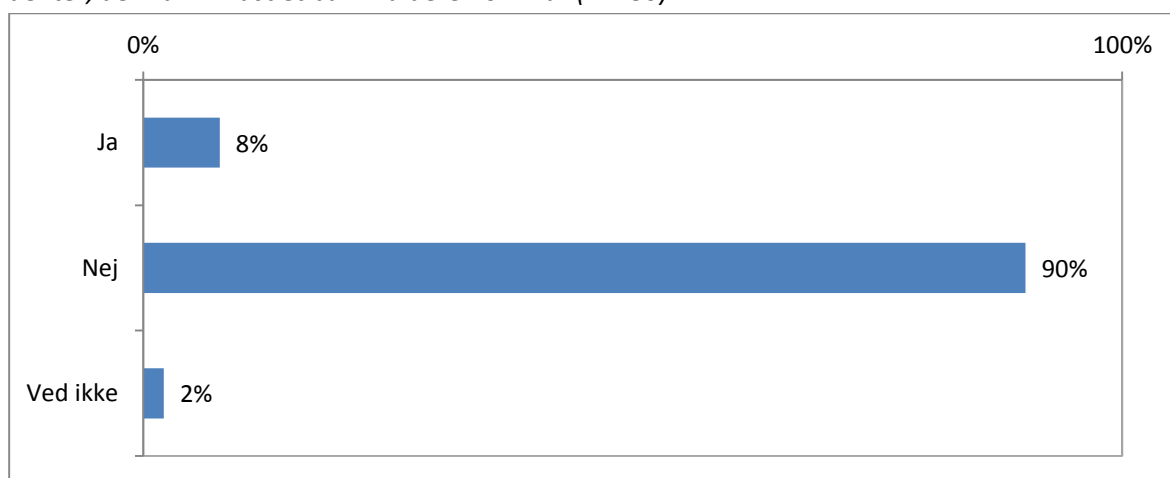
- 8 % af forældre til 0-17-årige angiver, at deres barn er blevet solskoldet i Danmark inden for det seneste år. 90 % angiver, at barnet ikke er blevet solskoldet og 2 % af forældrene ved ikke, om deres barn er blevet solskoldet eller ej.

Figur 8.2

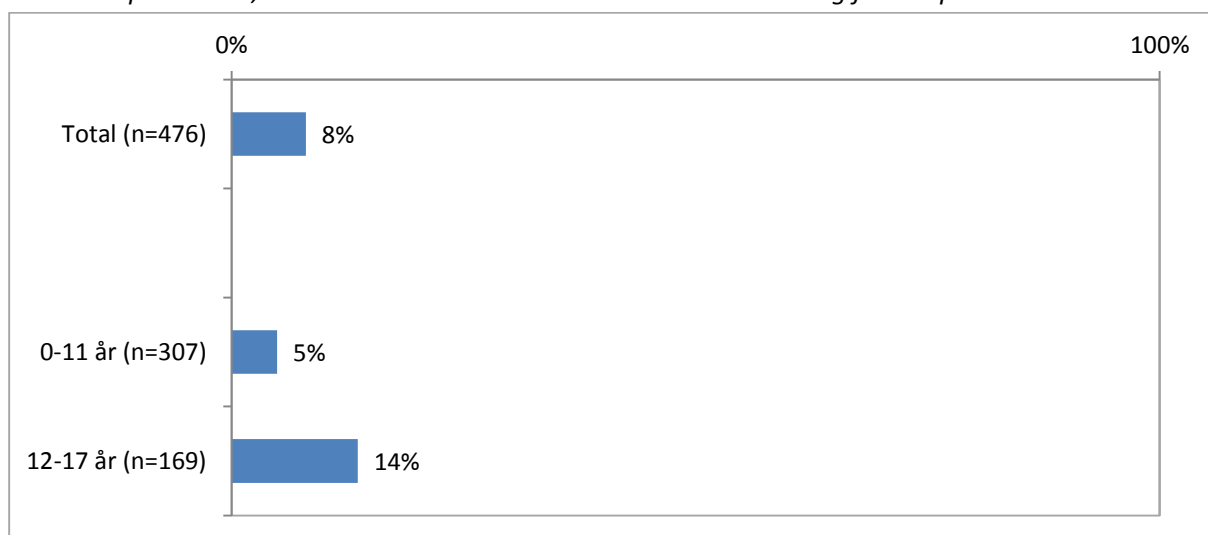
- Der er flere 12-17-årige end 0-11-årige, der er blevet solskoldet (14 % mod 5 %).

Hvem bliver solskoldet i Danmark?

Figur 8.1 Er dit barn blevet forbrændt/solskoldet i Danmark de seneste 12 måneder? Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år (n=486).

Figur 8.2 Andelen af børn som er blevet solskoldet i Danmark de seneste 12 måneder (n=476)²⁰. Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år. Total og fordelt på alder*.

* Ingen kønsforskelle eller regionale forskelle

²⁰ Respondenter som svarede "ved ikke" til om deres barn var blevet solskoldet i Danmark (n=10) er ekskluderet i denne analyse.

9. Børns brug af solrådene

Brug af solrådene i Danmark

Figur 9.1

- Solcreme er den mest anvendte form for solbeskyttelse blandt 0-17-årige. 47 % af forældrene angiver, at deres barn *altid* brugte solcreme på danske solskinsrige dage.
- Solhat er den mindst anvendte form for solbeskyttelse. 41 % af forældrene angiver at deres barn *aldrig* brugte solhat i den danske sommer.

Hvem bruger solrådene?

Figur 9.2 (skygge)

- 43 % af de 0-17-årige børn søgte ofte eller altid skygge i den danske sommer.
- Flere 0-11-årige end 12-17-årige søgte ofte eller altid skygge (47 % mod 36 %).

Figur 9.3 (solhat)

- 25 % af de 0-17-årige børn brugte ofte eller altid solhat som solbeskyttelse i den danske sommer.
- Flere 0-11-årige end 12-17-årige brugte ofte eller altid solhat (36 % mod 5 %).

Figur 9.4 (tøj)

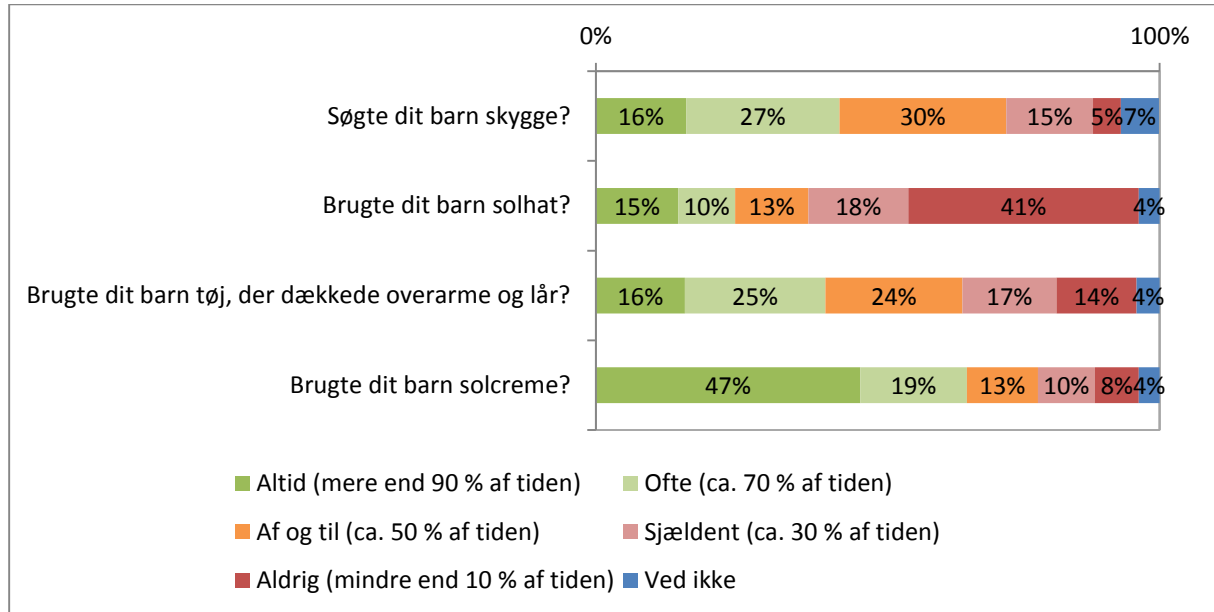
- 41 % af de 0-17-årige børn brugte ofte eller altid dækkende tøj i den danske sommer.
- Flere drenge end piger brugte ofte eller altid dækkende tøj (47 % mod 34 %).
- Flere 0-11-årige end 12-17-årige brugte ofte eller altid dækkende tøj (49 % mod 26 %).

Figur 9.5 (solcreme)

- 66 % af de 0-17-årige børn brugte ofte eller altid solcreme i den danske sommer.
- Flere 0-11-årige end 12-17-årige brugte ofte eller altid solcreme (79 % mod 43 %).

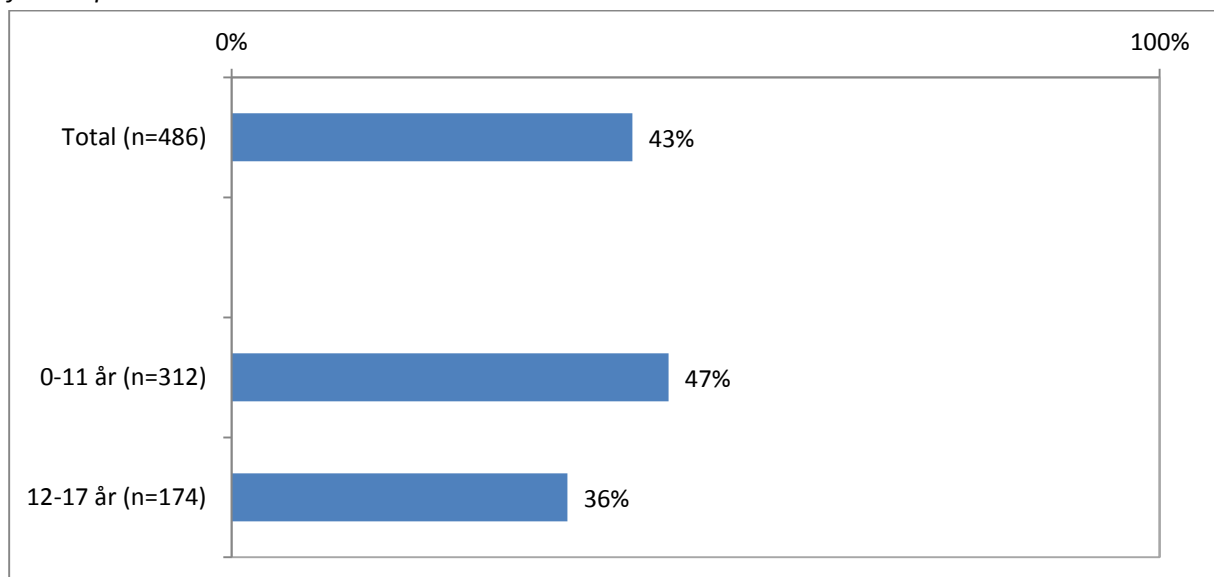
Brug af solrådene i Danmark

Figur 9.1 Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år (n=486). Tænk tilbage på solskinsdage i maj, juni, juli og august i år i Danmark, hvor dit barn havde fri. Hvor ofte mellem kl. 12 og 15...

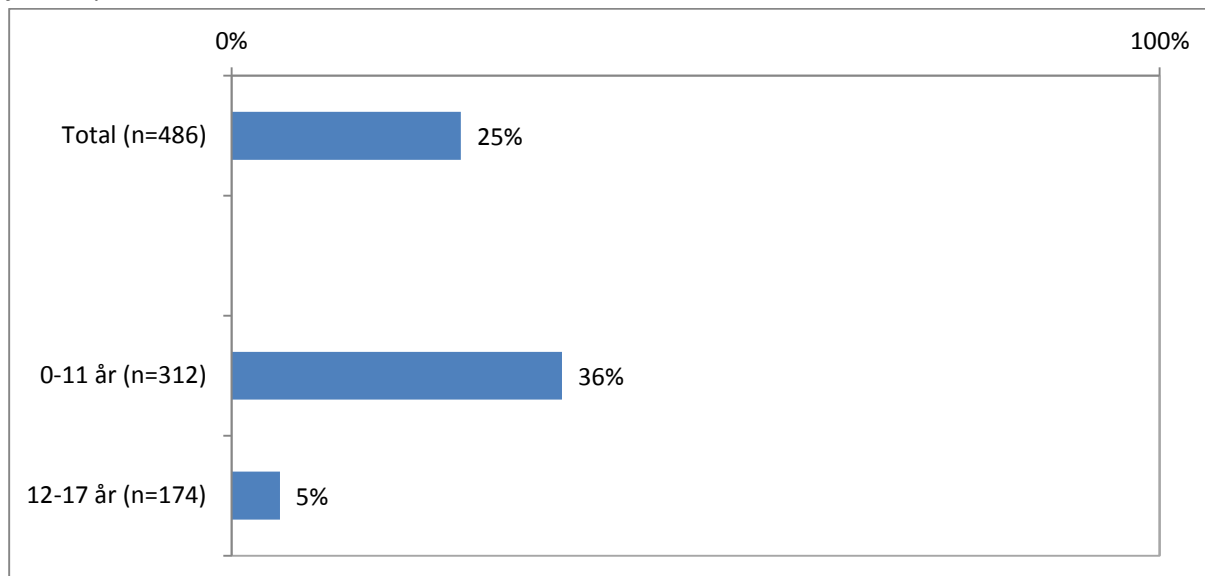
Hvem bruger solrådene?

Figur 9.2 Andelen af børn, der ofte eller altid søgte skygge mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år (n=486). Total og fordelt på alder*.

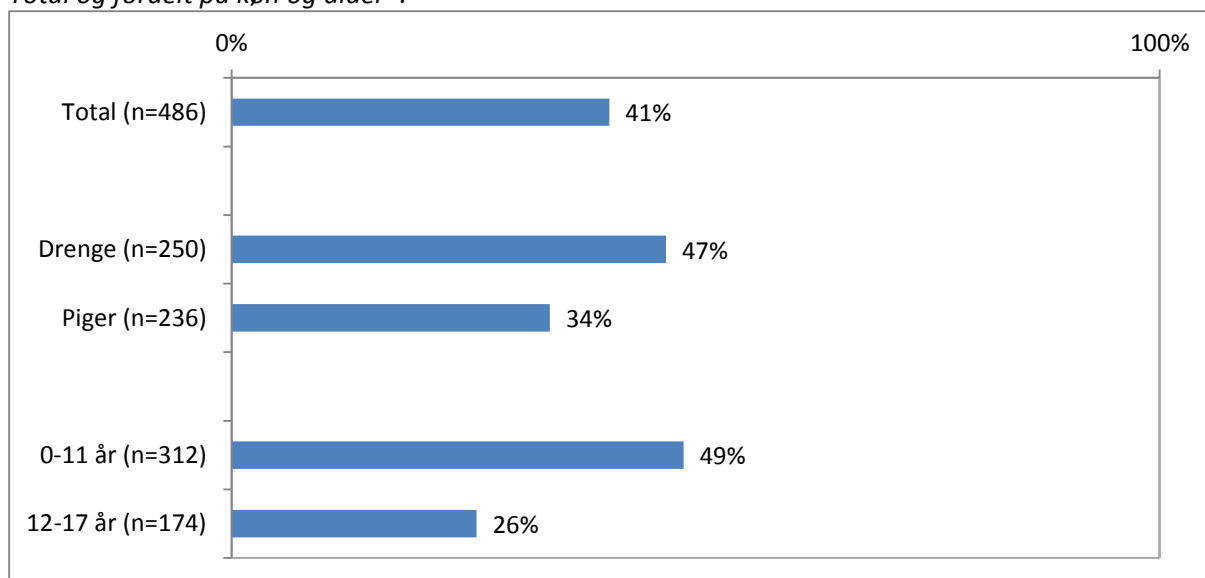
* Ingen kønsforskelle eller regionale forskelle.

Figur 9.3 Andelen af børn, der ofte eller altid brugte solhat mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år (n=486). Total og fordelt på alder*.

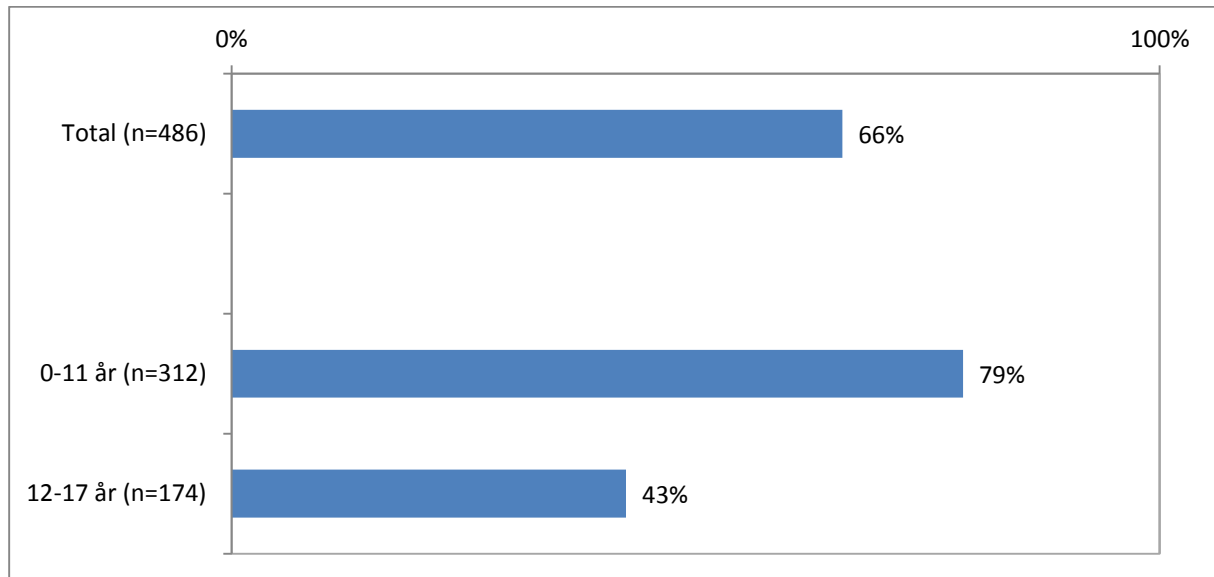
* Ingen kønsforskelle eller regionale forskelle.

Figur 9.4 Andelen af børn, der ofte eller altid brugte dækkende tøj mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år (n=486). Total og fordelt på køn og alder*.

* Ingen regionale forskelle.

Figur 9.5 Andelen af børn, der ofte eller altid brugte solcreme mellem kl. 12 og 15 på solskinsrige fridage i den danske sommer. Blandt respondenter, der har mindst et barn i alderen 0-17 år (n=486). Total og fordelt på alder*.

* Ingen kønsforskelle eller regionale forskelle.

10. Metode

Denne rapport bygger på data fra en dataindsamling blandt 2.047 danskere i alderen 15-64 år. Data blev indsamlet i perioden 3. september 2014 til 8. oktober 2014 af konsulent- og analysefirmaet Epinion. Data er nationalt repræsentativt på køn, alder og region. Dataindsamlinger er foregået gennem et internetbaseret spørgeskema, og alle data om respondenterne er selvrapporterede²¹.

I dataindsamlingen er der indsamlet data om danskernes solvaner i den danske sommer, på solferie i udlandet og i solarieret. Denne rapport fokuserer udelukkende på danskernes solvaner i den danske sommer.

Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne har siden 2007 indsamlet årlige data om 15-64-årige danskernes solvaner. Denne undersøgelse er således den ottende af sin slags. Gennem årene har der været nogle ændringer af spørgsmålsformuleringer, der gør, at det ikke er altid, at udviklingen kan belyses helt tilbage fra 2007.

Repræsentativitet

Data blev indsamlet via kvoter. Kvoter er en sammensætning af data – f.eks. mænd i alderen 15-19 år fra Region Nordjylland – der svarer til den nationale sammensætning. Denne metode sikrede en nationalt repræsentativ fordeling af respondenter i forhold til:

- Køn (mænd/kvinder)
- Alder (15-19 år/20-29 år/30-39 år/40-49 år/50-64 år)
- Region (Hovedstaden/Sjælland/Syddanmark/Midtjylland/Nordjylland)

Kvoterne var baseret på oplysninger om sammensætningen af den danske befolkning fra Danmarks Statistik. Der er sikret en repræsentativitet gennem interviewene med en max afvigelse på +/- 5 % af kvoterne i forhold til Danmark Statistik.

I 2007-2013 blev data indsamlet via samme kvotesystem som i 2014. Derudover var data indsamlet, så det var overordnet repræsentativt på uddannelse – med en tilladt afvigelse på op til 15 % fra den nationale sammensætning. Data for 2014 er ikke overordnet repræsentativt på uddannelse, hvilket man skal være opmærksom på, når man ser på udviklingstendenserne. Når data fra 2014 vejes til at blive overordnet repræsentativt på uddannelse i udviklingsanalyserne (figur 2.3 og 3.3), ændres 2014-tallene imidlertid maksimalt med 1 procentpoint.

Invitation af deltagere

Panelister i alderen 15-64 år fra Epinions Danmarkspanel²² blev inviteret pr. mail til at deltage i undersøgelsen. De blev med det samme gjort opmærksomme på, at undersøgelsen var et samarbejde mellem Epinion, Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden, og at de ved at besvare spørgeskemaet deltog i lodtrækningen om gavekort.

²¹ Data for de 15-64-årige respondenter er selvrapporteret, mens de respondenter, der er forældre til hjemmeboende børn i alderen 0-17 år, samtidig rapporterer om deres børns solvaner.

²² Der kan læses mere om Epinions Danmarkspanel på www.epinion.dk under "Kompetencer" og "Serviceydelser".

Svarprocent

4.890 respondenter har påbegyndt spørgeskemaet. Ud af disse har 2.132 personer besvaret hele spørgeskemaet (44 %). Blandt dem som har påbegyndt undersøgelsen, har 24 % afbrudt undersøgelsen og 32 % er blevet frascreenet. Denne frascreening er sket enten fordi, at respondenterne ikke har passeret ind i målgruppen eller fordi den kvote, som de passede ind i allerede var fyldt. Blandt de gennemførte besvarelser er 85 (2 %) besvarelser blevet ekskluderet, fordi respondenterne enten var gengangere fra sommermediekampagnen 2014 eller fordi der var indsamlet flere interviews end nødvendigt for nogle kvoter. Det giver et samlet datasæt på 2.047 respondenter.

Tabel 10.1. Svarprocenter

	Antal personer (svarprocent)	Frafald
Respondenter, der har påbegyndt spørgeskemaet	4.890	1.046 afbrudte undersøgelsen (24 %) 1563 blev frascreenet i undersøgelsen (32 %) (passer ikke i målgruppen eller kvoten er fyldt)
Respondenter, der har besvaret hele spørgeskemaet	2.132 (44 %)	85 blev ekskluderet (2 %) (gengangere + interview ud over kvoter)
Respondenter i datasæt, der er anvendt i denne rapport	2.047 (42 %)	

Webundersøgelser og bortfaldsproblematik

Webundersøgelser er både billigere og mindre tidskrævende end postale undersøgelser og telefoninterviews. En ulempe er imidlertid, at svarprocenten for webundersøgelser generelt er lavere end for andre former for undersøgelser (Dobrow et al., 2008). Til gengæld kan dataindsamlingen via kvoter sikre, at det ønskede antal besvarelser fra en bestemt gruppe kan opnås. Dette forhold gør, at bortfaldsproblematikken til en hvis grad imødekommes i denne type undersøgelser.

Det kan dog ikke udelukkes, at respondenter, der vælger at deltage i en undersøgelse som denne, adskiller sig fra den danske befolkning generelt. Da vi ikke har nogen oplysninger om de personer, som ikke har besvaret spørgeskemaet, er det ikke muligt at lave en bortfaldsanalyse. Man kan dog forestille sig, at personer med de – ifølge Solkampagnen – korrekte solvaner vil være overrepræsenteret i undersøgelsen. Det kan opleves som selvbekræftende at udfylde et spørgeskema, hvor man ved, at man svarer det, som afsenderen gerne vil høre. Derfor er det muligt, at danskernes solvaner i den danske sommer er mindre hensigtsmæssige i den generelle befolkning end i undersøgelsespopulationen. Denne problematik har imidlertid været gældende i alle de år, undersøgelsen er blevet gennemført, og derfor er det muligt at kigge på udviklingstendenser.

Statistiske analyser

I rapportens analyser undersøges det, om der er forskelle i forhold til køn, alder og region. Når forældre spørges til deres børns solvaner på solferien, undersøges det i stedet, om der er forskel i forhold til *børnenes* køn, alder og region. Alle statistiske analyser er foretaget i PASW Statistics 18 (SPSS Inc.). For at teste, om en sammenhæng mellem to variable er statistisk signifikant, anvendes χ^2 -tests. En p-værdi $< 0,05$ anses som statistisk signifikant.

Det er kun statistisk signifikante sammenhænge, der rapporteres. Det er desuden kun statistisk signifikante sammenhænge, der omtales som sammenhænge. Eksempelvis skrives kun, at der er flere kvinder end mænd, der solbader, fordi der er *statistisk signifikant* flere kvinder end mænd, der solbader.

Spørgsmål til undersøgelsen, datagrundlag, metode, spørgeskema mv. kan rettes til Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed ved analyse- og evalueringskonsulent Christine Lind Behrens (behrens@cancer.dk).

Litteratur

Allinson S, Asmuss M, Baldermann C, Bentzen J, Buller D, Gerber N, Green AC, Greinert R, Kimlin M, Kun-rath J, Matthes R, Pözl-Viol C, Rehfuess E, Rossmann C, Schüz N, Sinclair C, van Deventer E, Webb A, Weiss W, Ziegelberger G (2012): Validity and use of the uv index: Report from the UVI Working Group, Schloss Hohenkammer, Germany, 5-7 December 2011. *Health Physics Society*, 2012 Sep;103(3):301-6.

Dennis LK, Vanbeek MJ (2008): Sunburns and risk of cutaneous melanoma: does age matter? A comprehensive meta-analysis. *Ann Epidemiol* 2008;18(8):614.

Diepgen TL & Mahler V (2002): The epidemiology of skin cancer. *British Journal of Dermatology* 2002; 146 (suppl. 61): 1-6.

Dobrow MJ, Orchard MC, Golden B, Holowaty E, Paszat L, Brown AD, Sullivan T (2008): Response audit of an internet survey of health care providers and administrators: implications for determination of response rates. *J med internet res* 10.4 (2008): e30.

Elwood JM & Jopson J (1997): Melanoma and sun exposure: An overview of published studies. *International Journal of Cancer* 1997; 73; 198-203.

Earth Forum, Houston Museum of Natural Science (2013): Data from the World Resources Institute. Tilgængelig fra: <http://earth.rice.edu/mtpe/geo/geosphere/hot/energyfuture/Sunlight.html>. Hentet 08/05/2013.

Engholm G, Ferlay J, Christensen N, Johannesen TB, Khan S, Køtlum JE, Milter MC, Ólafsdóttir E, Pukkala E, Storm HH (2014): NORDCAN: Cancer Incidence, Mortality, Prevalence and Survival in the Nordic Countries, Version 6.1 (25.04.2014). Association of the Nordic Cancer Registries. Danish Cancer Society. Tilgængelig fra <http://www.ancr.nu>. Hentet 02/05/2014.

Faurshou A, Wulf HC (2007): The relation between sun protection factor and amount of sunscreen applied in vivo. *Br J Dermatol* 2007;156:716-9.

Køster B, Thorgaard C, Philip A, Clemmensen IH (2010): Prevalence of sunburn and sun-related behaviour in the Danish population: A cross-sectional study. *Scand J Public Health* 2010;38:548-52.

Linos E, Keiser E, Fu T, Colditz G, Chen S, Tang JY (2011): Hat, shade, long sleeves, or sunscreen? Rethinking US sun protection messages based on their relative effectiveness. *Cancer Causes Control* 2011;22:1067-71.

Loden M, Beitner H, Gonzalez H, Edström DW, Akerström U, Austad J, Buraczewska-Norin I, Matsson M, Wulf HC (2011): Sunscreen use: controversies, challenges and regulatory aspects. *Br J Dermatol* 2011;165:255-62.

Lucas RM, McMichael AJ, Armstrong BK, Smith WT (2008): Estimating the global disease burden due to ultraviolet radiation exposure. *International Journal of Epidemiology* 2008;37:654–667.

Marks (2000): Epidemiology of melanoma. *Clin Exp Dermatol* 25:459-463, 2000.

Oliveria SA, Saraiya M, Geller AC, Heneghan MK, Jorgensen C (2006): Sun exposure and risk of melanoma. *Arch Dis Child* 2006 Feb;91(2):131-8.

Whiteman DC, Whiteman CA, Green AC (2001): Childhood Sun Exposure as a Risk Factor for Melanoma: a Systematic Review of Epidemiologic Studies. *Cancer Causes Control* 2001 Jan;12(1):69-82.

Wulf HC & Eriksen P (2010): UV-indeks og dets betydning. *Ugeskrift for læger* 172(17); 5-7.

Wulf HC, Stender IM, Lock-Andersen J (1997): Sunscreen used at the beach do not protect against erythema: a new definition of SPF is proposed. *Photodermatology, photoimmunology & photomedicine* 1997;13:129-32.

I denne rapport kortlægges danskernes solvaner i den danske sommer 2014. Rapporten er baseret på en webbaseret spørgeskemaundersøgelse blandt 2.047 voksne i alderen 15-64 år. Undersøgelsen er nationalt repræsentativ ift. køn, alder og region.

I rapporten kortlægges blandt andet 15-64-årige danskeres:

- Solbadning og udviklingen siden 2007
- Solskoldninger og udviklingen siden 2011
- Kendskab til, prioritering af og brug af solrådene
- Kendskab til uv-indekset

Desuden spørges forældre til børn i alderen 0-17 år til børnenes:

- Solbadning (kun i forhold til 12-17-årige)
- Solskoldninger
- Brug af solrådene

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringssenhed.

**Kræftens Bekæmpelse og
TrygFondens Solkampagne**
Strandboulevarden 49
2100 København Ø
Tlf.: 3525 7500
www.skrunedforsolen.dk